

Motivointia musiikkiin
4.-6.-luokkalaisten kiinnostuksen kohteet musiikissa

Pro gradu -tutkielma
Eetu Kaikkonen
Kasvatustieteiden tiedekunta
Lapin yliopisto
2020

Lapin yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta

Työn nimi: Motivointia musiikkiin. 4.-6.-luokkalaisten kiinnostuksen kohteet musiikissa

Tekijä: Eetu Kaikkonen

Koulutusohjelma/oppiaine: Luokanopettaja

Työn laji: Pro gradu -työ X Laudaturtyö__ Lisensiaatintyö__

Sivumäärä: 68

Vuosi: 2020

Tiivistelmä:

Tutkimuksessa tutkitaan 4.-6. luokan oppilaiden kiinnostavia ja motivoivia asioita musiikissa. Tavoitteena on selvittää, kuinka motivoida oppilaita musiikin harrastamiseen ja saada heille sen avulla tutkimuksissa todettuja positiivisia vaikutuksia elämään. Myös se, eroavatko tulokset poikien ja tyttöjen välillä, on tutkimuskohteena. Tutkimus on toteutettu määrällisenä tutkimuksena. Aineisto tähän tutkimukseen on kerätty kyselylomakkeen avulla. Kyselylomakkeeseen vastanneita oppilaita on 100 eri puolilta Suomea. He kaikki ovat 4.-6. luokan oppilaita.

Tuloksissa ilmeni, että tähän kyselyyn vastanneiden oppilaiden mielimusiikkia on pop- ja rap/hiphop-musiikki. Kiinnostavia asioita musiikissa ovat musiikin kuunteleminen ja jonkin instrumentin soittaminen. Oppilaat toivovat, että musiikintunneilla olisi enemmän soittamista, oman laulun tekemistä ja heidän valitsemiaan kappaleita. Epämukavia asioita musiikintunneilla tuloksien mukaan ovat nokkahuilun soittaminen ja samojen laulujen käsitteleminen.

Avainsanat: musiikki, motivaatio, oppilas, hyvinvointi, peruskoulu, opetus, laulaminen, soittaminen, pop-musiikki, rap-musiikki, musiikintunti

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	4
2 AIKAISEMMAT TUTKIMUKSET	6
3 MUSIIKKI, MOTIVAATIO & HYVINVOINTI	9
3.1 Musiikki opetussuunnitelmassa	9
3.2 Musiikin merkitys elämässä	11
3.3 Motivaatio.....	14
3.4 Musiikinopetuksen mahdollisuudet	16
4 TUTKIMUSKYSYMYKSET	19
5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	22
5.1 Tutkimuskohde ja tutkittavat.....	22
5.2 Tutkimusmenetelmä	22
5.3 Tutkimusmenetelmän valinta	22
5.4 Aineiston hankinta	23
5.5 Aineiston analysointi.....	25
5.6 Eettiset ratkaisut.....	26
6 TUTKIMUSTULOKSET	27
6.1 Suosikkibändit, -artistit & tyylilajit.....	27
6.2 Kiinnostuksen kohteet musiikissa.....	29
6.3 Toiveet musiikissa	36
6.4 Epämukavat asiat musiikintunneilla	39
6.5 Kokemukset musiikintunneilla.....	41
6.6 Musiikin harrastaminen	44
7 TULOSTEN YHTEENVETO JA TULKINTA	48
7.1 Oppilaiden mielimusiikki	48
7.2 Musiikin kiinnostavuus.....	49
7.3 Musiikintuntien tulokset	51
7.4 Toiveet musiikissa	55
7.5 Johtopäätökset & jatkotutkimusaiheet.....	57
LÄHTEET	60
LIITE 1	64
LIITE 2	68

1 JOHDANTO

Musiikki on kulkenut jollain tapaa mukana elämässäni aivan pienestä asti. Neljännellä luokalla kiinnostuin rumpujen soitosta, joka vei myöhemmin mukanaan aktiiviseen bänditoimintaan. Soittamisen lisäksi huomasi, että musiikki kulkee minulla mukana aivan joka paikassa. Aamulla, kun herään, laitan sellaista musiikkia soimaan, joka saa minut heti aamusta hyvälle tuulelle. Illalla rentoutan itseni rauhalliseen musiikkiin ennen nukkumaanmenoa. Jokainen päiväni alkaa ja päättyy siis musiikilla. Näin on ollut jo niin kauan, kuin kykenen muistamaan.

Ennen urheilu-suoritusta kuulokkeista pauhaavat motivoivat ja fiilistä nostattavat kappaleet. Viikonloppuisin stereoista kuuluvat tanssittavat juhlimiskappaleet. Pitkät automatkat kuluu rattoisasti yksin laulaen lempikappaleitani. Jos minulla on huono olo, niin puran pahan olon laulun sanoiksi paperille. Jos minulla taas on hyvä olo, niin puran silloin hyvän olon laulun sanoiksi paperille. Kun haluan hetkeksi irrottaa ajatukset koulusta, istuudun pianon ääreen ja alan soittaa suosikkikappaleitani. Päivän aikana musiikki on läsnä lähes koko ajan.

Olen huomannut, kuinka suuri vaikutus musiikilla on ollut elämässäni. Niin monet kerrat se on antanut voimaa ja tsemppiä jonkin asian tekemiseen. Lukuisat kerrat se on saanut kyyneläet virtaamaan vieden pahan olon mennessään. Vielä useammin se on saanut hymyn kasvoille ja nostanut onnen hetket entistä korkeammalle. Se on antanut minulle kokemuksia, joita en olisi muuten voinut kuvitellakaan kokevani. Aloin etsimään tietoa musiikin vaikutuksista hyvinvointiin ja löysin monia positiivisesti vaikuttavia asioita, jotka innostivat tämän tutkimuksen tekemiseen. Olen saanut itse musiikilta elämässäni niin paljon ja uskon, että sen avulla moni muukin ihminen voi kokea samanlaisia tunteita elämässään.

Tutkin kandidaatintutkielmassani alakouluikäisten nokkahuilun soittamista ja huomasin, että se aiheutti oppilaissa negatiivisia ajatuksia musiikintunteja kohtaan. Olen tehnyt viimeiset seitsemän vuotta opettajan sijaisuuksia eri kouluilla ja aistunut, että musiikintunnit herättävät toisissa oppilaissa suurta innostumista, mutta toisissa todella paljon negatiivisia ajatuksia.

Musiikkimaailma on myös muuttunut aivan valtavasti 2000-luvun aikana. Teknologian kehittymisen myötä oman musiikin tekeminen on mahdollista jokaisen kotona, rap-musiikkia kuunnellaan Suomessa Spotifyn julkaisemien tietojen mukaan eniten ja näiden lisäksi myös monia muita muutoksia on tullut.

Opetussuunnitelman mukaan vuosiluokilla 3-6 musiikin oppiaineen tehtävänä on luoda pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 263). Tässä tutkielmassa haluan selvittää ne asiat, jotka kiinnostavat 4.-6. luokan oppilaita ja motivoivat musiikin elinikäiseen harrastamiseen, vaikuttaen näin positiivisesti myös heidän elämäänsä. Tutkimuksen alussa esittelen musiikin vaikutuksia hyvinvointiin. Esittelen myös opetussuunnitelman tavoitteet musiikin oppiaineen osalta, koska niiden mukaan koulun musiikintunteja opetetaan. Lisäksi käsittelen motivaatiota. Mitä se on? Voiko siihen vaikuttaa? Jos voi, niin miten? Käsittelen myös musiikin erilaisia mahdollisuuksia tänä päivänä.

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää, mistä 4.-6. luokan oppilaat ovat musiikissa kiinnostuneita. Tavoitteena on selvittää myös ne asiat, jotka he kokevat epämukavana musiikissa. Entä mitkä asiat heitä motivoi musiikissa ja mitä he toivovat musiikilta? Millaisia olisivat musiikintunnit, jos oppilaat saisivat itse päättää niiden sisällön? Tämä tutkimus pyrkii löytämään näihin kysymyksiin vastaukset, joiden avulla musiikinopettamista voidaan kehittää ja näin tehdä siitä vielä enemmän oppilaiden toiveita vastaava. Tällä tavoin heidän motivaatiotaan musiikintunteja kohtaan saadaan mahdollisesti nostettua ja luotua paremmin pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle, jolla on tutkittu olevan positiivinen vaikutus ihmisen hyvinvointiin ja elämään.

2 AIKAISEMMAT TUTKIMUKSET

Motivaatiosta musiikkiin ja oppilaiden musiikkitottumuksista löytyi aikaisempia tutkimuksia. Osa aiemmista tutkimuksista on opinnäytetöitä. Lisäksi aiempia tutkimuksia on tehty musiikin vaikutuksista hyvinvointiin. OPS:n tavoitteena on motivoida oppilas elinikäiseen musiikin harrastamiseen (OPS 2014, 263).

Musiikilla on tutkittu olevan lukuisia eri vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin, josta kerrotaan lisää seuraavassa luvussa. Juuri tällaista tutkimusta, jossa tutkitaan oppilaiden kiinnostuksen kohteita ja tekijöitä, jotka motivoivat musiikin elinikäiseen harrastamiseen, ei löytynyt.

Sari Eivola ja Satu Laitinen (2010) tutkivat omassa pro gradu -tutkielmassaan oppilaiden motivaatiota musiikintunneilla. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena, jossa aineisto kerättiin kyselylomakkeella. Tutkimukseen osallistui yhteensä 193 oppilasta. Tutkimustulokset osoittivat kyseisessä tutkimuksessa, että oppilaat olivat erittäin motivoituneita musiikintunneilla. Tutkimuksessa kävi ilmi, että esimerkiksi kehittyminen, itsensä toteuttamisen mahdollisuus, mielenkiintoiset musiikin tunnit ja uusien asioiden oppiminen motivoivat tutkimukseen osallistuneita oppilaita. (Eivola & Laitinen 2010, 5-79.)

Laura Kivikoski (2005) tutkii omassa pro gradu -tutkielmassaan myös oppilaiden motivaatiota musiikintunneilla. Tutkimukseen osallistui 100 oppilasta ja se toteutettiin määrällisenä tutkimuksena. Tässä tutkielmassa vertaillaan myös musiikkia harrastavien ja musiikkia harrastamattomien eroavaisuuksia. Tuloksien mukaan oppilaat, jotka harrastavat musiikkia ovat selvästi motivoituneempia koulun musiikintunneilla, kuin ne, jotka eivät harrasta musiikkia vapaa-ajalla. Kuitenkin musiikkia harrastavat oppilaat ovat tulosten mukaan motivoituneempia omaan harrastukseensa, kuin koulun musiikintunneilla. Motivoivimpia tekijöitä ovat musiikin tuottaminen ja positiiviset kokemukset. Tulosten mukaan kuitenkin yleisesti katsottuna oppilaiden

motivaatio koulun musiikkiin on todella huono. Syinä ovat koulumusiikin ja oppilaiden arkimusiikin eroavaisuus. Tulosten mukaan koulun musiikki ei vastaa sitä, mitä oppilaat musiikissa toivovat. (Kivikoski 2005, 5-81.)

Taava-Tuulia Vanhala (2017) tutkii omassa pro gradu -tutkielmassaan klassista musiikkia opiskelevien oppilaiden motivaatio-ongelmia. Tämä tutkimus eroaa aiemmista kuitenkin niin, että tutkimusaineisto kerättiin tässä tutkimuksessa opettajilta, eikä oppilailta. Tutkimuksessa on haastateltu kuutta eri opettajaa teemahaastattelun avulla. Motivaatio-ongelmien syitä tulosten mukaan ovat esimerkiksi vähäiset onnistumisen kokemukset ja klassisen musiikin vähäinen näkyvyys nuorten keskuudessa. (Vanhala 2017, 5-83.)

Sanna-Mari Savolaisen (2016) pro gradu -tutkielmassa tutkitaan rytmimusiikkia opiskelleiden naisten instrumentin valinnan taustoja. Tutkimuksessa on 29 naishenkilöä kirjoittanut omaelämäkerran, joka on toiminut tutkielmassa aineistona. Instrumentin valintaan on tulosten mukaan vaikuttanut koulussa ja kotona saatu inspiraatio, halu soittaa bändissä ja kyseisen soittimen viehättävyys. Tutkimukseen osallistujat kokivat motivoivana bändisoittamisen ja kehittymisen musiikissa. (Savolainen 2016, 1-90.)

Tommi Huuskonen (2010) tutkii omassa opinnäytetyössään oppilaiden lempimusiikkia, jota he kuuntelevat. Tutkimusmenetelmänä on käytetty kyselylomaketta, johon osallistui 50 oppilasta. Tähän tutkimukseen osallistuneiden oppilaiden suosituimmat musiikkityylit olivat pop/rock. Suosikkiartistit olivat puolestaan suurimmaksi osaksi ulkomaalaisia. Suomirockin kuuntelu tutkimukseen osallistuvien oppilaiden keskuudessa oli vähäistä. (Huuskonen 2010, 1-14.)

Tässä tutkimuksessa tutkitaan oppilaiden kiinnostuksen kohteita musiikissa ja niitä tekijöitä, jotka oppilaat kokevat motivoivana musiikissa. Näiden tekijöiden löytäminen mahdollistaa musiikin elinikäisen harrastamisen, jonka positiivisia vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin tässä tutkimuksessa myös käsitellään. Erkkä

Romunen (2017) tutkii omassa pro gradu -tutkielmassaan yhteyksiä hyvinvoinnin ja musiikin harrastamisen välillä. Tutkimukseen osallistui seitsemän lukiolaista ja yksi yläkoululainen. Aineisto kerättiin teemahaastattelulla. Tutkimuksen tulokset osoittavat, että ainakin tähän tutkimukseen osallistuvilla oli positiivisia vaikutuksia hyvinvointiin musiikin ansiosta. Itsetunto esimerkiksi parani ja musiikin avulla saatiin positiivisia tunteita välitettyä myös muuhun elämään. (Romunen 2017, 3-45.)

Edellä mainitut tutkimukset antavat tärkeää tietoa ja näkökulmia tätä tutkimusta varten. Motivaatioon, motivaatio-ongelmiin, mieluisan instrumentin valintaan, nuorten lempimusiikkiin ja musiikin vaikutuksista hyvinvointiin liittyvät tulokset ovat kaikki merkittävää tietoa tämän tutkimuksen kannalta.

3 MUSIIKKI, MOTIVAATIO & HYVINVOINTI

3.1 Musiikki opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelma määrittää sen, mitä opettajan tulee opettaa. Se sisältää kattavat tavoitteet, joiden perusteella opettaja valitsee opetettavat asiat koulussa. Opettajan on noudatettava opetussuunnitelman antamia tavoitteita. Perusopetuslain §3 mukaan opetuksessa tulee noudattaa yhteistä valtakunnallista linjaa (Perusopetuslaki 1998, §3). Opettajat eivät voi siis jättää huomioitta opetussuunnitelmaa eivätkä tehdä omia muutoksia (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 4). Opetussuunnitelmaan on eritelty jokaisen oppiaineen omat tavoitteet. Jokaiselle oppiaineelle on laadittu vielä eri tavoitteet vuosiluokille 1-2, 3-6 ja 7-9.

Musiikin oppiaineen yhteinen tavoite kaikille luokille on antaa oppilaalle monipuolista ja osallistavaa toimintaa musiikin parissa. Oppilaiden asennetta ja ajattelua musiikkia kohtaan pyritään saamaan positiiviseksi, mikä taas antaa oppilaille innostusta musiikin harrastamiseen loppuelämän ajaksi. Lisäksi oppilaille tulee järjestää luovaa ja aktiivista toimintaa, kuten säveltämistä tai muuta tuottavaa tekemistä. Myös oppilaiden omat musiikilliset intressit tulee ottaa huomioon. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 141-142.)

Vuosiluokilla 1-2 painotetaan positiivista suhtautumista musiikkiin. Musiikin tulisi välittää iloa sekä saada yhteenkuuluvuuden tunnetta. Toiminnallisia asioita ovat laulaminen, soittaminen, säveltäminen, musiikkiliikunta ja musiikin kuuntelu. Oppilaille tulee luoda ympäristö, jossa on mahdollista toteuttaa omaa luovuuttaan ja saada aikaan erilaisia äänikokonaisuuksia. Soittamisen ja laulamisen tulee edistää ryhmissä työskentelyä ja saada oppilaille tuntemus, että he laulavat ja soittavat ryhmänä. Oman luovuuden käytön lisäksi tulee

antaa mahdollisuutta omalle improvisoinnille sekä rohkaista oppilasta kokeilemaan omia sävellyksiä. Erilaiset työskentelytavat musiikin tunneilla ovat tärkeitä. Ilmapiirin tulee olla iloinen ja rohkaiseva, jolloin se kannustaa omaan luovuuteen. Lisäksi tavoitteena on tieto- ja viestintäteknologian käyttö sekä musiikin erilaisia merkitsemistapojen oppiminen. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 141-142.)

Vuosiluokilla 3-6 oppilaita opetetaan rakentamaan yhteenkuuluvuuden tunnetta musiikissa. Erilaisia musiikkiin liittyviä käsitteitä pyritään vahvistamaan ja erilaisia tapoja ilmaista itseään musiikissa kehitetään. Laulaminen, soittaminen, säveltäminen, musiikkiliikunta ja musiikin kuuntelu ovat tärkeä osa musiikkia ja näitä kaikkia osa-alueita pyritään kehittämään. Tavoitteena on edelleen suunnitella ja toteuttaa oma taiteellinen kokonaisuus. Tähän käytetään omaa luovuutta, mielikuvista ja kekseliäisyyttä sekä yksin että ryhmässä. Musiikista luodaan positiivisia ajatuksia, joilla pyritään vahvistamaan oppilaan omaa musiikillisuuttaan. Luokkaan rakennetaan iloinen, rohkaiseva ja myönteinen ilmapiiri, joka antaa rohkeutta kokeilla erilaisia luovia töitä.

Luontevan äänenkäytön ja laulamisen lisäksi opetellaan erilaisten rytm-, keho-, melodia- ja sointusoittimien soittamista. Myös kehon avulla musiikin ilmaisua kehitetään. Musiikin kuuntelua kehitetään ja pyritään havainnoimaan kuulemaansa sekä ilmaisemaan sitä joko sanoin tai muiden keinojen avulla. Improvisointi on myös yhtenä osana, jossa oppilaat improvisoivat omaa luovuutta käyttäen. Musiikissa käytettäviä merkintätapoja kehitetään ja opetellaan erilaisia käsitteitä, kuten rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka. Oppilaille opetetaan myös erilaisia genrejä musiikissa ja kuinka musiikki näkyy koulun ulkopuolella. Ilon ja luovan työskentelyn kautta tapahtuvaa toimintaa painotetaan useasti. Musiikkia yhdistetään myös tieto- ja viestintäteknologian taitoihin. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 263-264.)

3.2 Musiikin merkitys elämässä

Opetussuunnitelman yhtenä tavoitteena on innostaa oppilasta musiikin elinikäiseen harrastamiseen. Musiikilla on todettu olevan useita vaikutuksia hyvinvointiin, kuten psyykkisten ja fyysisten sairauksien hoitamiseen (Ahonen-Eerikäinen 1998, 5). Seuraavaksi tarkastelen musiikin vaikutusta hyvinvointiin. Miksi musiikki on tärkeä olla osana ihmisen elämää ja miksi oppilaiden tulisi saada siihen elinikäinen innostuminen?

Musiikin tärkeitä elementtejä ovat rytmi, tempo, sävelkorkeus ja äänenväri (Levitin 2007, 14-16). Musiikin avulla ihminen kykenee ilmaisemaan erilaisia tunteita, kuten iloa ja tuskaa (Lehtonen 2007, 15). Ihminen kokee mielihyvän tunnetta musiikista. Musiikki aiheuttaa aivoissa reaktion, joka saa ihmisen tuntemaan hyvän olon tunnetta niin henkisesti kuin fyysisestikin. Tämän vuoksi esimerkiksi suosikkiartistin keikalla kuuntelija kokee suunnatonta iloa ja riemua. (Lehtonen 2007, 17.) On tutkittu, että musiikin harrastamisesta on apua lapsen kasvulle ja kehitykselle. Se auttaa esimerkiksi tunteiden hallitsemisessa ja niiden käsittelyssä. Musiikin harrastaminen voi kehittää ja vahvistaa lapsen persoonallisuutta ja minäkuva, jolla voi olla tärkeä rooli tulevaisuuden valintojen kannalta. Musiikki voi toimia myös henkilökohtaisena terapeuttina, jonka avulla voi käsitellä omia asioita. Lisäksi sen on huomattu parantavan suvaitsevaisuutta ja muutenkin yleistä hyvinvointia. (Lehtonen 2007, 19.)

Erilaiset kriisit tai muut vastoinkäymiset kuuluvat jokaisen ihmisen elämään. Ne asiat täytyy käsitellä jollain tavalla. Musiikin harrastaminen on apuna vastoinkäymisistä ja kriiseistä selviytymiseen (Lehtonen 2007, 21). Musiikin harrastaminen ei kuitenkaan aina tarkoita vain soittamista, että musiikkia harrastetaan vain silloin, kun harrastaa jonkin soittimen soittamista. Musiikin harrastamisessa on monia mahdollisuuksia, kuten laulaminen tai pelkästään musiikin kuunteleminen. Myöskin aktiivinen keikoilla käyminen katsotaan musiikin harrastamiseksi, sillä keikoilla ihminen käy kuuntelemassa musiikkia. Muita mahdollisuuksia on esimerkiksi sanoittaminen tai säveltäminen. Musiikin

harrastamisen ei tarvitse aina olla jonkin tietyn soittimen soittamista. (Lehtonen 2007, 23.)

Musiikilla on positiivisia vaikutuksia myös ihmisen mielenterveyteen. Se kehittää ihmisen luovuutta ja mielikuvituksen käyttöä, mistä on hyötyä elämän vaikeissa tilanteissa. Ihmiset, jotka osaavat käyttää luovuuttaan ja mielikuvitustaan tehokkaasti, keksivät keinot ratkaista jokin omassa elämässä oleva vaikea tilanne. (Lehtonen 2007, 22.) Myös omia vihantunteita voi purkaa musiikkiin, eikä silloin kukaan toinen ihminen joudu niiden kohteeksi. Oppilaat, jotka eivät menesty hyvin reaaliaineissa, kielissä tai matematiikassa voivat löytää musiikin avulla oman tulevaisuuden. (Lehtonen 2007, 23.)

Useissa musiikin eri alueissa asioita tehdään yhdessä. Konsertit, niihin harjoittelu, kuorolaulaminen, yhtyesoitto tai muut sellaiset ovat useamman ihmisen tekemiä asioita. Kaikki nämä kehittävät ryhmätyötaitoja, mutta sen lisäksi niiden avulla saa uusia ystävyssuhteita. Tällaisissa tilanteissa ihminen myös kokee olevansa jonkin ryhmän jäsen. Tämä on puolestaan apuna jopa masennusta vastaan. On tärkeää, että ihminen kokee olevansa jonkin yhteisön jäsen ja musiikin harrastaminen on oiva polku siihen. (Lehtonen 2007, 23-24.)

Jo kauan aikaa sitten musiikin avulla on koetettu parantaa sairaita. Musiikilla koettiin olevan suuri ja parantava vaikutus ja sitä käytettiin ennen vanhaa myös demonien karkotukseen. Nykyisin musiikkia käytetään yhtenä terapian muotona. Musiikkiterapia alkoi kehittymään toisen maailmansodan jälkeen. Sodassa olleet olivat pahasti loukkaantuneita, mutta myös heidän psyykensä oli kärsinyt rajusti. Tähän alettiin käyttämään musiikkia hoitomenetelmänä ja sen tehokkuuden vuoksi käytäntö yleistyi ja siitä kehittyi musiikkiterapia, mitä käytetään vielä tänäkin päivänä. Musiikkiterapiassa ihmisen kokemuksia ja tunteita, joita ei voida kertoa sanoin, pyritään purkamaan musiikin avulla. Näin myös sellaiset tunteet ja ajatukset, mistä kyseinen ihminen ei voi puhua, tulevat käsitellyksi jollain tapaa. (Lehtonen 2007, 36-37.)

Huomataan, että musiikilla voidaan vaikuttaa todella moniin ihmisiä koskeviin asioihin ja siitä on paljon hyötyä moniin elämäntilanteisiin. Jotta musiikin tärkeys ihmisten elämässä selkeytyisi vielä enemmän, esitellään seuraavaksi erilaisia vaikeita elämäntilanteita, joissa musiikkia on käytetty apuna. Musiikkia voidaan käyttää apuna sellaisissa tapauksissa, joissa toinen ei kykene jostain syystä käyttämään vuorovaikutustilanteissa puhetta tai eivät ymmärrä sitä (Lehtonen 1989, 45).

Musiikkia on käytetty hyväksi nuorisokodeissa. Sinne on kehitetty bänditoimintaa, joka on antanut nuorille onnistumisen kokemuksia ja sen myötä tuonut lisää positiivista elämän asennetta heille. Nuoret ovat myös saaneet purkaa musiikin kautta omaa pahaa oloaan. (Lehtonen & Leino 1989, 80.) Musiikkia on käytetty myös kehitysvammaisten kanssa. Itse kehitysvamman paranemiseen musiikki ei vaikuta, mutta musiikilla on positiivisia vaikutuksia esimerkiksi sosiaalisiin taitoihin. Myös ryhmätyöskentelytaidot kehittyvät musiikin harrastamisella. Näiden lisäksi musiikin harrastamisella on positiivisia vaikutuksia kommunikointiin ja motoriikkaan. (Salo 1989, 90.)

Päihdeongelmista kärsiville ihmisille on myös käytetty musiikkia hoitomenetelmänä. Sekavat ajatukset ja mieli rauhoittuvat ja saavat eräänlaista järjestäytymistä musiikin avulla. Päihdeongelmista kärsivillä ihmisellä on usein myös paljon pelkoja tulevaisuudesta tai menneisyydestä ja epätoivoa, joita saa purettua musiikin avulla. (Saloheimo 1989, 102.) On siis monia erilaisia tapauksia, joihin musiikki tuo apua. Onkin siis erittäin tärkeää, että jo lapsen iässä ohjataan jollain tavalla musiikin pariin ja pyritään kehittämään myönteistä käsitystä musiikista. Eikä musiikin harrastamisen siis tarvitse olla jokin tietyn soittimen soittamista ja pianotunneilla käyntiä. Jo pelkkä musiikin kuunteleminen on musiikin harrastamista. Lapset, jotka saavat jo pienestä pitäen musiikkikasvatusta ovat keskimäärin itsevarmempia ja omaavat paremmat kuuntelutaidot (MENC 2000, 13). Kiteytettynä musiikilla on positiivinen vaikutus ihmisen hyvinvointiin ja sen opettaminen jo varhaisiässä on tärkeää (MENC 2000, 15). Ilman musiikkia, meillä ei olisi maailmassa

konsertteja eikä monia muita asioita, mitkä musiikki mahdollistaa (Aigen 2014, 70).

3.3 Motivaatio

Motivaatiossa on kyse siitä, että haluaa tehdä jotakin. Jonkin asian tekemiselle tulee olla jokin syy, jonka vuoksi sen haluaa tehdä. Tämä syy toimii motivoivana tekijänä ja laittaa ihmisen toimimaan. (Seppänen 2018, 15.) Motivaatiota saadaan useilla eri keinoilla. Se on psyykkinen tila ja sitä voidaan säätää eri keinoilla. (Seppänen 2018, 16.) Motivaatio antaa ihmiselle energiaa, joka laittaa ihmisen toimimaan ja tekemään jotakin. *Movere* on latinaa ja se tarkoittaa liikuttaa, josta motivaation käsite on syntynyt. (Seppänen 2018, 20.)

Motivaatiolla on erimittaisia aikoja. On olemassa tilannekohtainen motivaatio ja yleismotivaatio. Tilannekohtaisessa motivaatiossa ihminen pystyy lyhyen hetken ajan motivoitumaan tiettyyn asiaan, joka on tehtävä juuri sillä hetkellä. Kun kyseinen tehtävä on suoritettu, motivaatio laskee. Yleismotivaatio on taas sellainen, joka kestää pidempään. Tällaista motivaatiota ihminen tarvitsee esimerkiksi pitkäaikaiseen harjoitteluun. (Seppänen 2018, 25-27.)

Motivaatio voidaan jakaa ulkoiseen motivaatioon ja sisäiseen motivaatioon. Ulkoisella motivaatiolla tarkoitetaan sitä, että motivaation aiheuttaa jokin ulkoinen tekijä, joka pakottaa ihmisen tekemään jotakin. Pakosta johtuva motivaatio ei ole niin hyvää pitkällä aikavälillä, kuin sisäinen motivaatio. (Seppänen 2018, 32-33.) Ulkoisia tekijöitä voivat olla esimerkiksi palkka töistä. Jos joku ihminen ei viihdy töissä, eikä tykkää sen tekemisestä yhtään, mutta hän tarvitsee rahaa elämiseen niin silloin se toimii kyseisellä henkilöllä ulkoisena motivaation antajana

Sisäinen motivaatio puolestaan on ihmisestä itsestä lähtevää halua tehdä jokin asia. Ihminen toimii omien halujen ja toiveiden vuoksi, eikä ulkoisen pakotteen vuoksi. Motivaatio voi liittyä myös ihmisen omiin uskomuksiin. Näissä tilanteissa

motivaatio tulee ihmisen sisältä ja usein puhutaan intohimosta tehdä jotakin. Tällainen sisäinen motivaatio on vahvempaa kuin ulkoinen motivaatio. (Seppänen 2018, 32-33.) Ihmisellä on myös mahdollista päästä flow-tilaan, jossa kaikki muu unohtuu ja hän keskittyy ainoastaan tiettyyn tekemiseen (Matikka 2013, 15). Sisäinen motivaation avulla ihminen kokee tekemisen mukavana ja nautittavana (Seppänen 2018, 93). Sisäisen motivaation on katsottu saavan aikaan parempaa osaamista, kuin ulkoisen motivaation (Yli-Luoma 2003, 45).

On tärkeää, että ihminen löytää jonkin merkityksen asian tekemiseen. Kun on riittävä merkitys ja vastaus kysymykseen ”miksi minä teen tämän asian?” niin silloin motivaatiokin on korkealla. Jos merkitys on pieni, eikä sillä ole niin suurta merkitystä, niin silloin motivaatiokin jää alhaisemmaksi. Tästä seuraa se, että tavoitteen eteen ei tee niin paljoa töitä. (Seppänen 2018, 44.)

Esimerkkinä voidaan ottaa musiikissa pianon soittaminen. Jos oppilaalla ei itsellään ole halua oppia pianon soittoa, vaan hänen täytyy opetella se esimerkiksi opettajan määräämää pianokoetta varten, niin häntä motivoi silloin pakko. Tällainen pakko voi johtaa kovaan harjoitteluun, mikäli pianokokeesta suoriutuminen koetaan merkittävänä. Jos kokeen merkitys ei ole suuri niin silloin motivaatio jää alhaiseksi, kuten Seppänen (2014, 44) kertoo.

Yksi keino oppilaan soittamisen motivaatioon on kappaleen valinta. Soitettavalla kappaleella on merkitystä soittajan motivaatioon. Jos kappale on mieluisa, on motivaatio sen opettelemiseen korkea. Jos kappale taas ei ole mieluisa, ei motivaatiokaan ole niin korkealla. Opettajalla onkin tässä tärkeä rooli, että millä tavalla soitettava kappale valitaan. (Hasu 2018, 94.)

Opettajan tulee olla myös tarkkana palautteen annossa. Negatiivinen palaute voi alentaa oppilaan motivaatiota ja yhdestäkin kommentista motivaatio voi romahtaa (Seppänen 2018, 20). Kannustava palaute motivoi useasti ihmistä. Kriitikki puolestaan tuntuu pahalta. Tällöin onkin hyvä keskittyä positiivisen

palautteen antamiseen. Oppilaan yrittäminen, asenne ja tavoitteisiin peilaaminen on hyvä ottaa palautteen antamisessa huomioon. (Seppänen 2018, 78-79.) Etenkin murrosiän lähestyessä oppilaan kriittisyys kasvaa ja tällöin negatiiviseen palautteeseen reagoidaan herkemmin (Tuomela, Tossavainen & Juvonen 2013, 16-17).

Oppilaan huomioimisella on myös erittäin tärkeä rooli musiikintunneilla. Vähäinen huomio voi aiheuttaa oppilaille negatiivisia tunteita musiikintunneista (Hairo-Lax & Muukkonen 2013, 42). Myös oppimisympäristön tulee olla oppilaalle motivoiva (Juurikainen 2018, 33).

On olemassa tekijöitä, jotka heikentävät motivaatiota ja jopa tukahduttavat sen kokonaan. Yksi esimerkki tällaisesta tekijästä on voimavarojen puute. Voimavarojen puutteen aiheuttavia tekijöitä voi olla useita kuten esimerkiksi univaje. (Seppänen 2018, 119-120.) Toinen yleinen motivaation este on huonosti asetetut tavoitteet (Seppänen 2018, 120). Tavoitteet voivat olla liian korkealla, jolloin niiden mahdoton saavuttaminen laskee motivaatiota.

Itseluottamuksen puute on myös suuri tekijä motivaation puutoksessa. Moni ihminen ei usko tarpeeksi omiin kykyihin suoriutua jostakin tehtävästä. Jo ennen tehtävän aloittamista ajatellaan, että se ei voi onnistua, jolloin motivaatio laskee. Itseluottamus kasvaa onnistumisten myötä. Kun itseluottamus on korkealla ja ihminen uskoo itseensä, on hänen motivaationsakin korkealla. (Seppänen 2018, 135.) Lapsen motivaation vaikuttaa myös opettajan asenne. Itseensä uskominen voi laskea lapsella, mikäli opettajan asenne on heikko. (Karlsson 2003, 25.)

3.4 Musiikinopetuksen mahdollisuudet

Kuten äsken todettiin, on musiikinopettajalla vaikutus oppilaan motivaatioon. Todettiin myös, että kappalevalinnoilla on vaikutusta oppilaan motivaatioon. Nikkanen (2009, 62) totesi vuonna 2009, että koulun ulkopuolella olevaa

musiikkikulttuuria on vaikeaa yhdistää niin sanottuun koulumusiikkiin ja että opetussuunnitelma tavoitteita on vaikea saada toteutumaan yleisen musiikkikulttuurin mukaan opettamalla. Nykyään tilanne on kuitenkin toinen ja uudistettu opetussuunnitelma mahdollistaa tämän yhdistämisen, kuten aiemmin tässä tutkimuksessa tarkasteltiin. Musiikinopettajan rooli on kuitenkin suuri ja hänen vastuullaan on paljon musiikinopetuksessa (Nikkanen 2009, 63). Lapsia kiinnostavat eri asiat, he oppivat eri tavalla ja ovat kaikki yksilöitä, jotka opettajan tulee ottaa huomioon (Hytönen 2007, 14-15).

Jo kymmeniä vuosia sitten musiikinopettaminen koostui laulamisen ja soittamisen opettamiseen. Tärkeää oli jo silloin ottaa oppilas huomioon ja edetä hänen omien kykyjensä ja taitojensa mukaan. (Linnankivi, Tenkku & Urho 1988, 10.) Musiikki on kehittynyt kuitenkin valtavasti viime aikoina. Yksi suurista kehityksen kohteista on ollut teknologian kehittyminen, jota on hyödynnetty myös musiikissa. Musiikkia voi harrastaa niin monella tapaa, että kaikille halukkaille ei aina ole saatavilla juuri heidän haluamaansa opetusta (Ojala & Väkevä 2006, 59). Kuitenkin internet ja muut palvelut tarjoavat runsaasti erilaista materiaalia musiikkiin liittyen. Tämä materiaali ja oppilaiden vapaa-ajan musiikkikulttuurin tuominen kouluun voisi olla hyvä keino heidän motivaationsa lisäämiseen. (Ojala & Väkevä 2006, 59-60.)

Erilaiset verkkoympäristöt ovat mahdollisia myös musiikinopetukselle. Näissä oppilaat voivat itsenäisesti opiskella jotain tiettyä ja heitä kiinnostavaa asiaa. (Salavuo 2006, 65-66.) Tällaisessa opiskelumuodossa oppilaalle täytyy kuitenkin saada luotua sisäinen motivaatio asian opiskelemiseen. Verkossa opiskeleminen on itseopiskelua, jolloin oppilaalla täytyy olla merkittävä syy opiskella asiaa. (Salavuo 2006, 69-70.) Verkossa oppiminen voisikin olla lisää uusia haasteita haluavalle, mutta samalla myös mahdollinen musiikkiin innostaja sellaiselle, joka ei vielä koe musiikin harrastamista omaksi jutukseksi. Verkko-oppimisessa on kuitenkin syytä muistaa, että vasta-alkajalle se ei luultavasti ole paras mahdollinen oppimismuoto, vaan tällainen opiskelija

tarvitsee enemmän kontaktiopetusta (Ruokonen, Enbuska, Hietanen, Tuisku, Rimppi & Ruismäki 2017, 36).

Opetussuunnitelman (2014) mukaan oppilaalle tulee järjestää luovaa toimintaa, kuten esimerkiksi säveltämistä. Teknologian avulla monenlainen luova työ, kuten säveltäminen on tehty helpommaksi. Luovuus kehittää oppilaan itseilmaisun taitoja ja ongelmanratkaisukykyä. Itseilmaisulla on tutkittu olevan positiivisia vaikutuksia muihinkin kouluaineisiin (Juvonen, Lehtonen & Ruismäki 2012, 21). Lisäksi myös elämänhallinta- ja suunnittelutaitoihin luovalla työllä on positiivisia vaikutuksia. (Ojala 2006, 85-86.) Salminen ja Ruodemäki (2016, 72) kertovat, että teknologian ja heidän tapauksessaan tablettien apu, vaikutti oppilaiden musiikin harrastamiseen vapaa-ajalla ja juuri säveltämiseen.

Säveltämistä pidetään usein todella vaikeana asiana. Teknologian kehittymisen avulla oppilaan ei tarvitse enää kuitenkaan osata varsinaisesti soittaa kaikkia perinteisiä soittimia, joita hän haluaa omaan sävellykseensä sovittaa.

Teknologia mahdollistaa erilaisten syntetisaattorien ja sämplereiden avulla hyvänkuuloiset sävellykset, vaikka varsinaista soittotaitoa ei olisikaan. (Salavuo & Ojala 2006, 87.) Esimerkiksi GarageBand-ohjelmalla pystyy hiiren klikkauksella päättämään, minkä soinnun vaikkapa viulu soittaa mihinkin kohtaan. Varsinaista viulunsoiton taitoa tässä ei tarvita, mutta luovaa ratkaisua kylläkin. Teknologia mahdollistaa myös oppilaiden tuotoksien äänittämisen, jota voi hyödyntää monella tapaa (Myllykoski 2006, 187).

Improvisoinnilla on todettu myös olevan positiivisia vaikutuksia luovuudelle. Sen avulla oppilas saa myös toteuttaa vapaasti itseään. (Sepp & Raudsepp 2017, 25.) Improvisoinnissa ei tarvita sääntöjä vaan siinä voidaan ideoida vapaasti samalla, kun tehdään (Wigram 2004, 40-41). Kaikkea edellä mainittua vapautta voidaan musiikissa käyttää hyväkseen. Opettajan tulee vain auttaa luomaan motivoiva ja inspiroiva ympäristö oppilaille. Inspiraatiolla tarkoitetaan jotakin ärsykettä, mikä antaa aiheen uuden asian luomiselle (Harvey 1999, 9).

4 TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa tietoa siitä, mikä 4.-6. luokan oppilaita kiinnostaa musiikissa ja mitkä asiat musiikissa he kokevat motivoivana. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää tulevaisuudessa musiikin opettamisen kehittämistä ja uuden opetussuunnitelman laatimista varten. Tutkimustuloksia voivat hyödyntää myös kouluikäisten lasten huoltajat esimerkiksi uuden harrastuksen etsimistilanteessa. Lisäksi erilaiset musiikkiopistot ja muut musiikkia opettavat laitokset saavat tutkimustuloksista tärkeää tietoa.

Musiikki on muuttunut ja muuttuu jatkuvasti ajan kuluessa. Erilaisia musiikkityylejä syntyy ja uusia suosittuja artisteja nousee musiikkimaailman pinnalle. Lisäksi teknologia on muuttanut musiikin tekemistä ja harrastamista merkittävästi. Enää ei tarvitse olla varsinaisia bändisoittimia vaan erilaisilla välineillä kuten tietokoneella, tableteilla ja jopa älypuhelimilla pystyy luomaan hyvinkin ammattimaisen kuuloista musiikkia. Sosiaalisen median avulla nuorten maailmassa nousee myös koko ajan uusia ilmiöitä, joista aikuiset eivät välttämättä ole lainkaan tietoisia. Siksi tässä tutkimuksessa tutkittavana ovat oppilaat. Tutkimuskysymyksiä on yhteensä neljä kappaletta. Ensimmäinen kysymys on pääkysymys ja kolme muuta kysymystä ovat pääkysymystä tukevia alakysymyksiä.

Mitkä asiat musiikissa motivoivat 4.-6. luokan oppilaita? Tämä kysymys on tutkimuksen pääkysymys, johon tutkimuksessa pyritään löytämään vastaus. Mitkä asiat musiikissa ovat sellaisia, jotka 4.-6. luokan oppilaat kokevat motivoivana ja kiinnostavina. Tätä tutkimuskysymystä tutkitaan kysymyksillä, joissa kysytään oppilaiden mielenkiinnon kohteita, suosittuja tyyllilajeja, toiveita musiikin oppimisessa ja mieluisia instrumentteja sekä muita musiikin muotoja. Kun tähän kysymykseen saadaan vastaus tutkimustuloksista, voidaan musiikin opettamista mahdollisesti kehittää ja parantaa.

Mistä asioista 4.-6. luokan oppilaat eivät pidä musiikissa? Ensimmäisellä pääkysymystä tukevalla alakysymyksellä halutaan saada selville ne asiat, joista 4.-6. luokan oppilaat eivät pidä musiikissa. Kun halutaan tietää oppilaita motivoivat asiat niin on hyvä tietää myös ne asiat, joista he eivät pidä. Tällä tavoin näitä asioita voi mahdollisuuksien mukaan välttää. Tähän kysymykseen pyritään saamaan vastaus kysymällä suoraan asiaa kysymyslomakkeella.

Mitä 4.-6. luokan oppilaat toivovat musiikintunneilla tehtävän? Toisella pääkysymystä tukevalla alakysymyksellä halutaan saada tietää, mitä oppilaat toivovat musiikintunneilla tehtävän. Eli mitä konkreettista sisältöä musiikintunneilla tulisi oppilaiden mielestä olla. Heille annetaan eri vaihtoehtoja kysymyslomakkeella, joista he voivat valita mieluisensa ja lisäksi he saavat vapaasti listata omia toiveita.

Mitä musiikkiin liittyvää 4.-6.-luokkalaiset haluavat vapaa-ajalla tehdä? Kolmannella pääkysymystä tukevalla alakysymyksellä halutaan saada tietää, mitä musiikkiin liittyvää oppilaat haluavat vapaa-ajallaan tehdä. Kysymyslomakkeella oppilaat saavat listata vapaasti tällaisia asioita sekä myös valita valmiista vaihtoehdoista mieluisia.

Näihin neljään tutkimuskysymykseen tällä tutkimuksella pyritään löytämään vastaus. Tässä tutkimuksessa ei tutkita tarkemmin syitä, miksi oppilaat kokevat tietyt asiat motivoivana ja tietyt asiat epämukavina. Kyselylomake koostuu avoimista kysymyksistä, joihin oppilaat saavat luetella vapaasti asioita. Lisäksi on monivalintakysymyksiä, joissa annetuista vaihtoehdoista saa valita niin monta, kun kukin kokee tarpeelliseksi. Syy tälle on, että alakoululaisella ei välttämättä juuri kyselylomaketta täyttäessä muistu mieleen kaikkia asioita, jotka hän ehkä haluaisi vastata. Tämän vuoksi useampaan kysymykseen on annettu useita vaihtoehtoja, joista he voiva valita. Kuitenkin kaikissa on myös ”joku muu” vaihtoehto, johon he voivat vielä lisätä oman vaihtoehdon, mikäli se puuttuu annetuista vaihtoehdoista.

Avoimet kysymykset ovat puolestaan sen vuoksi, että kyselylomakkeen laatija ei välttämättä osaa ottaa monivalintatehtävissä huomioon kaikki vaihtoehtoja. Kuten tämän luvun alussa todettiin, kehittyä musiikki ja siihen liittyvät asiat jatkuvasti, jolloin jokin uusi asia voi jäädä huomioimatta. Siksi tässä tutkimuksessa koettiin tärkeänä antaa vastaajille myös vapaa mahdollisuus listata asioita. Tällä kokonaisuudella edellä mainitut tutkimuskysymykset saavat kattavimmat tulokset.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Tutkimuskohde ja tutkittavat

Tähän tutkimukseen osallistui 100 oppilasta Rovaniemeltä ja Helsingistä. Osallistujat valittiin sattumanvaraisesti. Osallistuvat oppilaat opiskelevat 4.-6. luokilla. Osallistujissa on sekä tyttöjä että poikia. Tutkittavat valikoitiin sattumanvaraisesti. Ainoat kriteerit olivat, että oppilaat opiskelevat alakoulussa, mutta ei neljännen luokan alapuolella ja kukaan tutkittavista ei opiskele musiikkiluokalla. Tutkittavista ei ollut mitään aiempaa tietoa ennen tutkimusta. Heidän musiikkitaustansa tai mikään muu musiikkiin liittyvä asia ei ollut tiedossa ennen tutkimusta. Heidät valittiin tähän tutkimukseen sattumanvaraisesti.

5.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimuksessa käytetään määrällistä eli kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkittavat kohteet ja asiat ilmaistaan numeroiden avulla (Vilkkä 2007, 14). Tässä tutkimuksessa tutkimustulokset ilmoitetaan pääasiassa prosenttilukuina. Määrällisessä tutkimuksessa halutaan selvittää, kuinka paljon jotakin asiaa tapahtuu. Tutkittavia valitaan tällaiseen tutkimukseen suuri joukko, jotta tutkimustuloksesta saadaan mahdollisimman yleistettävä. Tässä tutkimuksessa tutkittavia on 100, jota voidaan pitää määrällisen tutkimuksen minimimääränä. (Vilkkä 2007, 14-17.)

5.3 Tutkimusmenetelmän valinta

Tutkielman tekoon lähdettäessä tuli päättää ensin, millä tavalla aineisto kerätään. Alkuvaiheessa tämän tutkimuksen toteuttamiseen oli kolme vaihtoehtoa: havainnoimalla, haastattelemalla tai kyselylomakkeella. Havainnoimisessa nimensä mukaisesti havainnoidaan eri aisteilla ympärillä

tapahtuvia asioita (Vilkkä 2006, 6-8). Tämän tutkimuksen kannalta on tärkeää saada tietoa suoraan tutkittavilta, jotta tutkimustulokset ovat mahdollisimman luotettavia. Myöskään tutkimusongelmiin ei koettu saavan parhaita mahdollisia vastauksia havainnointia käyttäen. Toinen mahdollisuus tutkimuksen tekemiseen olisi ollut opettajien haastattelu. Haastattelussa tutkimukseen osallistuva saa vapaasti kertoa asiasta kaikki, mitä hän haluaa (Grönfors 2011, 60-61). Tällä tavoin aineistoon saadaan paljon tarkkaa tietoa ja juuri sellaista, minkä haastateltava kokee olevan tärkeää asian kannalta.

Lopullinen valinta tutkimusmenetelmäksi oli kuitenkin määrällinen tutkimus ja tutkittaviksi kohteiksi valittiin oppilaat. Tämän tutkielman tutkimusongelmien kannalta on olennaista saada informaatiota juuri oppilailta. Lisäksi aineistosta haluttiin saada määrällisesti suuri, jolloin aineistonkeruumenetelmänä käytettiin kyselylomaketta (LIITE 1). Kyselylomakkeessa on äärettömän tärkeää, että kysymykset ovat huolellisesti suunniteltu. Koko tutkielman laatu riippuu kyselylomakkeen onnistumisesta. Osallistujat vastaavat kysymyksiin kerran ja sen jälkeen niihin ei voida enää palata. Ei voi esittää jatkokysymyksiä tai pyytää tarkentamaan jotakin vastausta. Kaiken täytyy mennä kerralla oikein. (Vehkalahti 2014, 20.)

5.4 Aineiston hankinta

Keräsin aineiston kyselylomakkeella, joka sisälsi yhteensä kolmetoista kysymystä. Ensimmäiset kaksi kysymystä olivat taustatietoja varten ja kolmannesta kysymyksestä alkoivat musiikin harrastusta ja opiskelua koskevat kysymykset. Kysymykset 3-6 olivat monivalintatehtäviä, joissa vastaaja sai valita niin monta vastausta, kuin oli tarvetta. Jokainen kysymys sisälsi myös ”joku muu” vaihtoehdon, jos vastaajan vastausta ei löytynyt vaihtoehdoista. Tehtävät 8-13 olivat avoimia kysymyksiä, joihin vastaaja sai vapaasti vastata. Kyselylomakkeen kysymykset liittyivät musiikin harrastamiseen, koulun musiikin tunteihin, mielenkiinnon kohteisiin musiikissa ja asioihin, joista oppilas ei pidä musiikissa.

Tutkimukseen osallistui 100 oppilasta eri kouluista. Oppilaiden huoltajille lähetettiin ennen kyselylomakkeen täyttämistä lupalaput (LIITE 2). Lupalapussa kerrottiin, että tutkimuksen tarkoituksena on saada tärkeää tietoa oppilailta, jonka avulla musiikin opetusta voidaan tulevaisuudessa kehittää. Lisäksi siinä painotettiin, että kyselyyn osallistuminen ei vaikuta millään tavalla yhdenkään oppiaineen arvosanaan. Huoltaja sai valita, osallistuuko oppilas kyselyyn vai ei. Kieltäviä vastauksia tuli useita, jolloin näitä oppilaita ei tutkimukseen otettu mukaan. Tutkimukseen osallistuneet 100 oppilasta saivat luvan osallistua. Syitä kieltäviin vastauksiin ei tiedetä, sillä jokaisen valintaa kunnioitettiin eikä siitä udeltu enempää.

Tässä tutkimuksessa päädyttiin paperisen kyselylomakkeen tekoon ja sen toimivuutta testattiin neljällä nuorella aikuisella. Lomakkeen olisi voinut tehdä myös sähköisesti, mutta perinteiseen kynään ja paperiin luotettiin tässä tutkimuksessa enemmän. Teknisten vikojen tai oppilaiden mahdollisten puutteellisten tietoteknisien taitojen ei haluttu heikentävän aineiston hankintaa. Olin itse paikalla luokissa, kun oppilaat täyttivät lomaketta, jolloin heillä oli mahdollista kysyä tarkentavia kysymyksiä joistakin kohdista. Opettajien kanssa oli sovittu, että kyselyn tekemiseen menee 20-30 minuuttia, joten tämänkin vuoksi kynä ja paperi arvioitiin olevan nopeampi tapa täyttää lomake.

Kyselylomakkeen täyttämistä ennen oppilaille luettiin ensin kysymykset ääneen, samalla kun ne näkyivät taululla. Tämä siksi, että ennen lomakkeiden jakamista oppilaat keskittyvät paremmin ohjeiden kuuntelemiseen. Oppilailla oli mahdollista koko ajan kysyä tarkentavia kysymyksiä. Kun kysymykset oli käyty yhdessä läpi, jaettiin oppilaille lomakkeet ja he alkoivat itsenäisesti täyttämään niitä. Kysymyksissä, joissa sai valita monta vaihtoehtoa, oli usealla oppilaalla epäselvyyksiä. Epäselvyyttä aiheutti se, että saako valita yhden vaihtoehdon vai useamman. Tulkitseen vastauksista kuitenkin, että tämä asia on ollut kaikille lopulta selkeää.

Kyselyt pidettiin luokka kerrallaan. Kaikki 100 osallistujaa eivät olleet siis samassa tilassa, vaan kerralla oppilaita oli aina paikalla noin kaksikymmentä riippuen luokasta. Ensimmäisen ryhmän kanssa haasteena oli se että oppilaat tulivat eri tahtia ruokailuista ja kysely tuli aloittaa välittömästi. Heidän kanssaan kysymyksiä ei päästy käymään läpi ennen lomakkeen täytön aloittamista, vaan kaikille kerrottiin erikseen ohjeet. Tässä oli mahdollisuus, että jotkin kohdat eivät olisi tulleet täysin selviksi, mutta tutkimustulosten perusteella kysymykset ovat olleet kaikille selkeitä.

Oppilaille painotettiin useasti, että kyselyyn osallistuminen ei vaikuta minkään oppiaineen arvosanaan. Lisäksi luokan opettajaa pyydettiin olemaan luokan edessä koko kyselyn ajan. Opettaja ei siis normaalin tavan mukaan kiertänyt luokassa katsomassa oppilaiden vastauksia. Tämä olisi voinut aiheuttaa sen, että joku oppilas ei olisi välttämättä uskaltanut antaa rehellisiä vastauksia, etenkin jos ne olisivat olleet negatiivisia musiikin oppimista kohtaan. Nyt oppilaat kuitenkin saivat täyttää lomakkeet itsenäisesti. Heille kerrottiin myös useasti, että on ehdottoman tärkeää vastata kysymyksiin täysin rehellisesti, vaikka heidän vastauksensa olisi negatiivista palautetta ja että vain sen avulla musiikin opettamista voidaan kehittää heidän toivomallaan tavalla. Voidaan pitää hyvin todennäköisenä sitä, että oppilaat uskalsivat vastata rehellisesti jokaiseen kysymykseen. Edes toisen osallistujan kanssa ei saanut täyttää yhdessä lomaketta, jotta toisen oppilaan vastaukset eivät johdattele kenenkään muun vastauksia.

5.5 Aineiston analysointi

Tutkimuksen tulokset ovat laskettu Microsoft Excel-ohjelman avulla. Monivalintavastauksissa valitulle vaihtoehdolle merkattiin luku 1 ja vastaamatta jääneelle vaihtoehdolle luku 0. Näistä pystyttiin laskemaan tulokset ja niiden avulla vastaajien prosenttimäärät. Avoimissa kysymyksissä tuli luetella eri asioita, kuten esimerkiksi ”Mitä toivoisit musiikin tunteilla tehtävän?” tai ”Onko jotakin taitoja, mitä haluaisit oppia musiikissa?”.

Tuloksissa esitetään mahdolliset eroavaisuudet tyttöjen ja poikien vastauksien välillä. Kupiainen ja Pöysä (2018, 5-6) toteavat, että tyttöjen ja poikien välillä on havaittu eroavaisuuksia, kun on ollut kyse motivaatiosta. Siispä tässä tutkimuksessa haluttiin selvittää, eroavatko tyttöjen ja poikien mielenkiinnon kohteet ja motivaatiot musiikissa. Tutkimuksessa käytettiin määrällistä analyysia. Jokaisessa kysymyksessä tutkittiin, mitä eri asioita tuloksissa esiintyy ja kuinka monta kertaa. Vastauksista koottiin frekvenssit, joka näyttää kuinka monta kertaa sama vastaus on esiintynyt tuloksissa (Vilka 2007, 121-122). Frekvenssit muunnettiin prosenteiksi, joilla tulokset on tulososiossa ilmoitettu.

5.6 Eettiset ratkaisut

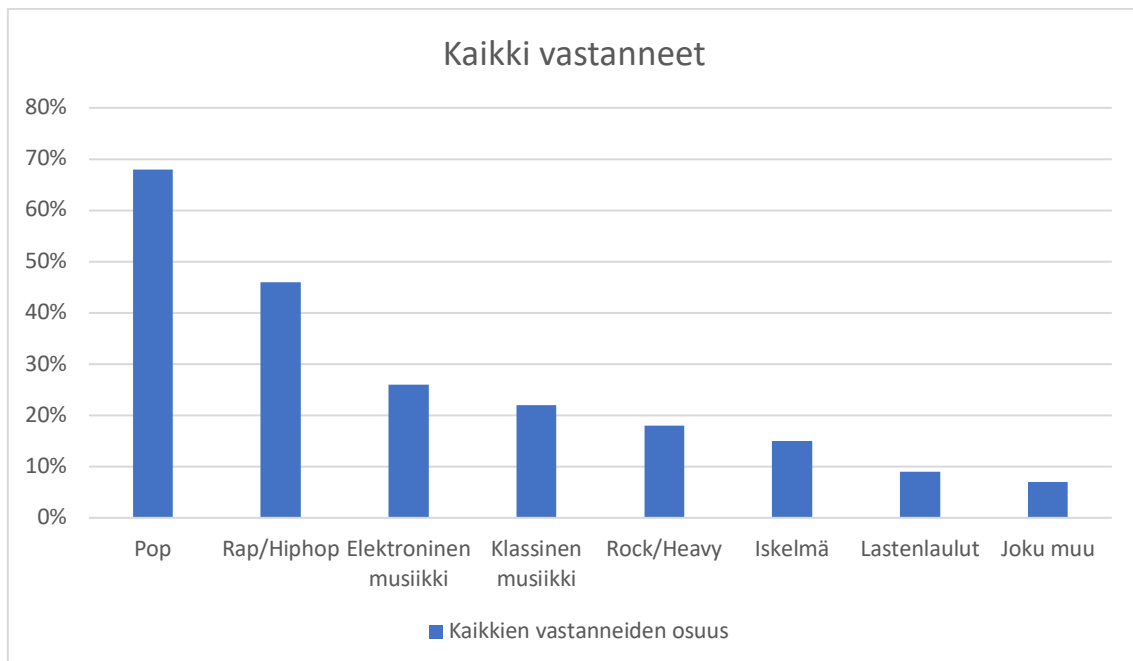
Tässä tutkimuksessa pyydettiin tutkittavia vastaamaan täysin rehellisesti kyselylomakkeella esitettyihin kysymyksiin. Heitä pyydettiin antamaan rehellistä palautetta, oli se sitten negatiivista tai positiivista. On tärkeää, että tutkimuksessa pystytään suojelemaan jokaisen osallistujan henkilöllisyys ja pitämään tämän yksityisyys turvassa (Pietilä & Länsimies-Antikainen 2008 91). Aineiston keräämiseen käytettävän kyselylomakkeen kysymyksiin vastattiin nimettömästi. Oppilaille ja heidän huoltajilleen kerrottiin, että lomakkeet näkee ainoastaan tutkijan tekijä ja tarvittaessa hänen ohjaaja opettajansa Lapin yliopistossa, mutta heidän eivät pysty yhdistämään vastauksia kenenkään tiettyyn oppilaaseen. Huoltajille tämä kerrottiin ennen tutkimusta lähetetyssä lupalapussa ja oppilaille vielä uudelleen lomakkeen täytön ohessa. Tutkimuksessa ei tule myöskään ilmi koulujen tai opettajien nimiä. Kaikki tiedot, mistä mahdollinen vastaaja voidaan päätellä, on jätetty pois. Tutkimus kohdistuu ainoastaan oppilaiden mielenkiinnon kohteisiin ja niihin, mitkä eivät ole heille mieluisia. Opettajien pedagogisia menetelmiä ei tässä tutkimuksessa tutkita.

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Suosikkibändit, -artistit & tyylilajit

Tutkimukseen osallistuneiden oppilaiden suosikki musiikkityylejä kysyttiin kyselylomakkeen kysymyksessä 4. ”Valitse ne musiikin tyylilajit, jotka ovat sinun suosikkejasi”. Tähän kysymykseen oppilaille oli annettu seitsemän vaihtoehtoa ja lisäksi muu vaihtoehto, jos omaa suosikkia ei ollut vaihtoehdoissa.

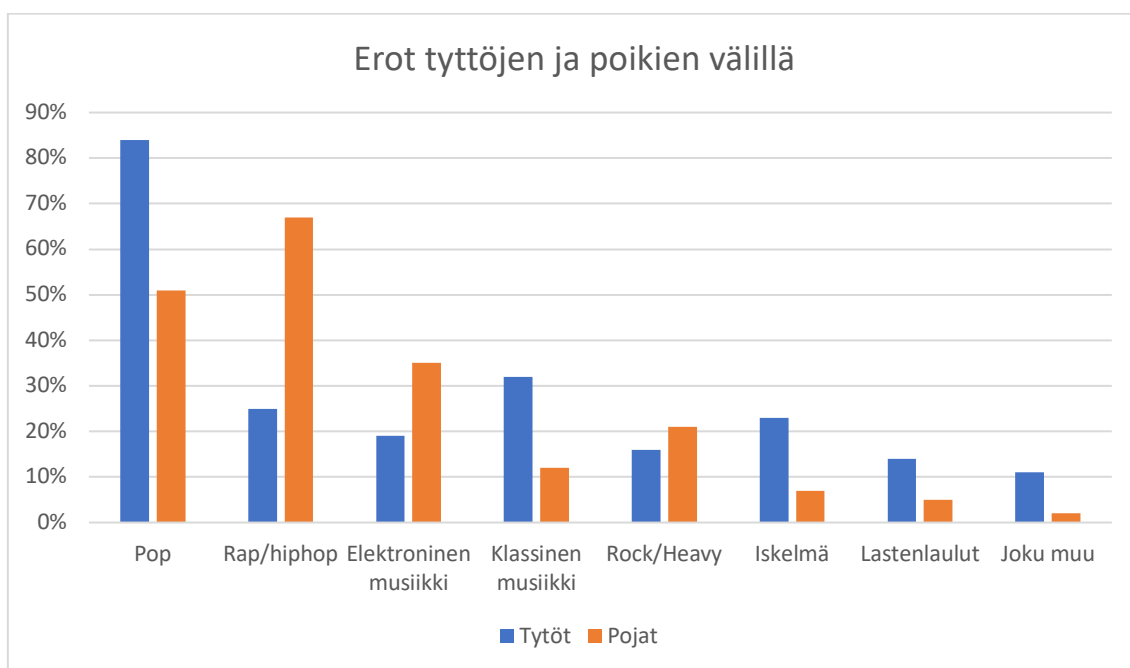
Vaihtoehtoina olivat pop, rap/hiphop, elektroninen musiikki, rock/heavy, iskelmä, klassinen musiikki ja lastenlaulut. Näistä vaihtoehdoista oppilaat saivat valita niin monta mieluista musiikkityyliä, kuin he kokivat mieluisaksi.

KAAVIO 1 Suosituimmat musiikin tyylilajit

Kaksi musiikin tyyliä erottui selkeästi muista vaihtoehdoista. Ne olivat pop (68) ja rap/hiphop (46%). Joku muu (7%) kohtaan vastattiin vain yksittäisiä vastauksia. Niitä olivat jazz, k-pop, hengellinen musiikki ja joululaulut.

Kun tarkastellaan erikseen tyttöjen ja poikien tuloksia, voidaan huomata joitakin eriävyyksiä. Tyttöillä pop (84%) on selkeä suosikki, kun taas rap/hiphop (25%) on pudonnut kolmannelle sijalle klassisen musiikin (32%) tullessa toiselle sijalle. Poikien tuloksissa rap/hiphop (67%) on suosituin musiikin tyyliä popin (51%) ollessa toiseksi suosituin. Pojilla kuitenkin puolestaan elektroninen musiikki (35%) on kolmanneksi suosituin, kun taas klassinen musiikki (12%) ei ole kovinkaan suosittu. Lastenlaulut ovat kaikkein vähiten suosittu sekä pojilla että tytöillä.

KAAVIO 2 Tyttöjen ja poikien suosituimmat musiikin tyyliä

Musiikin tyyliä tulokset näkyivät myös, kun oppilailta kysyttiin heidän suosikkibändejään ja -artistejaan kysymyksessä 13. ”Onko sinulla suosikkiartisteja tai -bändejä? Keitä he ovat?” Tässäkin kysymyksessä pop- ja

hiphop-artistit olivat vahvasti edustettuina. Tässä kysymyksessä eri vastauksia oli valtava määrä, mikä tarkoittaa sitä, että eri oppilailla on eri artistit suosikkejaan. Useampia vastauksia saivat artistit nimeltä JVG, Alan Walker, Ariana Grande, Ed Sheeran, Sanni, Ellinoora, Billie Eilish, Kake Karisson, Gettomasa, Kube, Cledos, Lukas Leon ja Elastinen. Näistä Alan Walker ja Billie Eilish edustavat elektronista musiikkia, kun taas muut edellä luetellut ovat pop- tai hiphop-artistejä.

Muiden tyyllilajien edustajat eivät saaneet useampaa kuin yhden vastauksen. Mielenkiintoista on, että tytöillä klassinen musiikki oli toiseksi suosituin tyyllilaji, mutta yhtään klassisen musiikin artistia tai bändiä ei tuloksissa ollut. Syytä tähän eivät tämän tutkimuksen tulokset näytä.

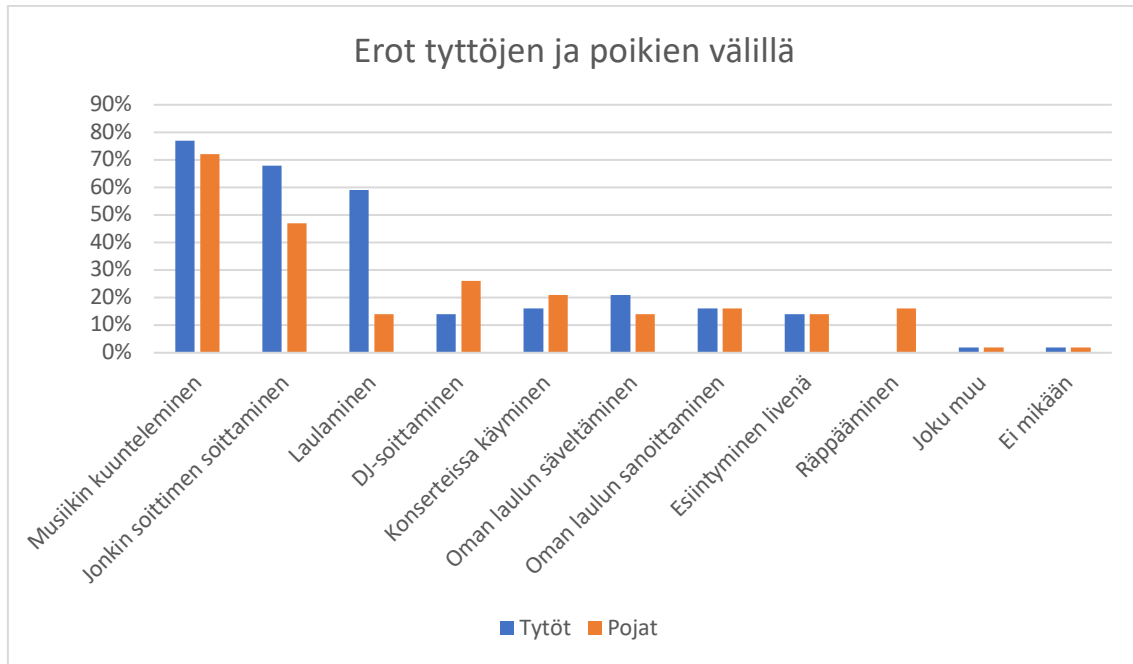
6.2 Kiinnostuksen kohteet musiikissa

Oppilaiden kiinnostuksen kohteita musiikissa tutkittiin kolmen kysymyksen avulla. Ensimmäinen oli kysymys 5. ”Valitse ne vaihtoehdot, jotka kiinnostavat sinua musiikissa”. Vaihtoehtoina olivat jonkin soittimen soittaminen, musiikin kuunteleminen, konserteissa käyminen, laulaminen, räppääminen, dj-soittaminen, oman laulun säveltäminen, oman laulun sanoittaminen ja esiintyminen livenä. Lisäksi vaihtoehtoina oli ”joku muu, mikä?” ja ei mikään. Tässäkin kysymyksessä oppilaat saivat vastata niin monta vaihtoehtoa, kuin he kokivat tarpeelliseksi.

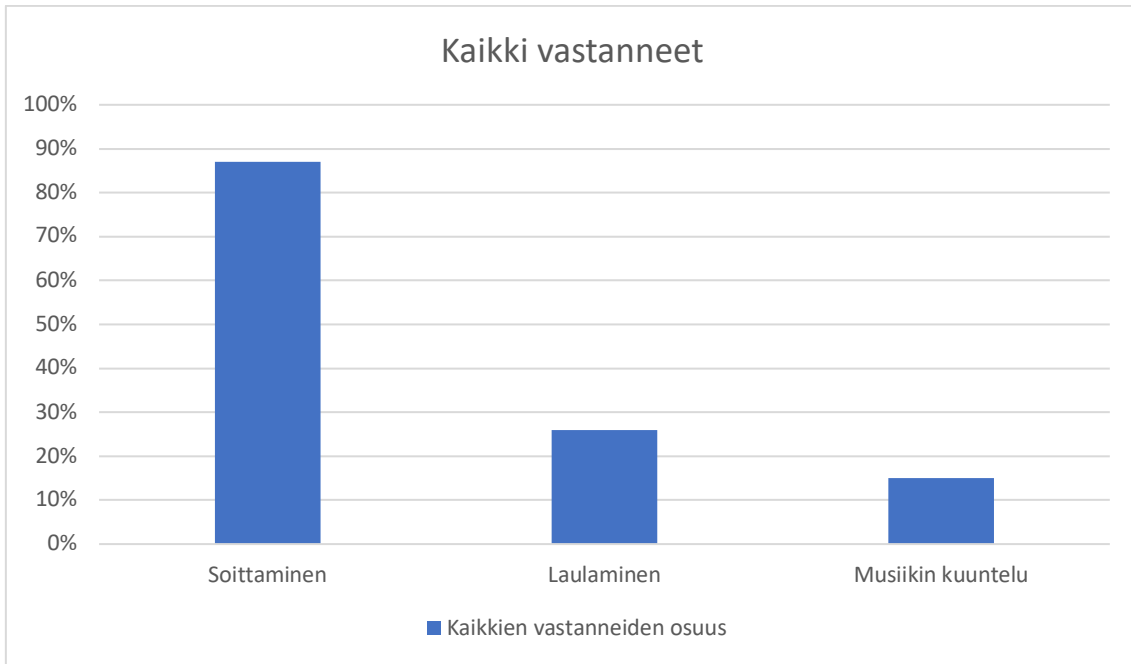
KAAVIO 3 Kiinnostuksen kohteet musiikissa

Tulosten mukaan musiikin kuunteleminen (75%) kiinnostaa valtaosaa vastaajista. Jonkin soittimen soittaminen (57%) kiinnostaa myös yli puolia vastanneista. Kaikki vaihtoehdot kiinnostivat kuitenkin ainakin joitakin vastaajista. Vain 2% vastaajista vastasi, ettei mikään musiikissa kiinnosta. Joku muu oli niin ikään vain 2%. Muita kiinnostuksen kohteita olivat tanssiminen.

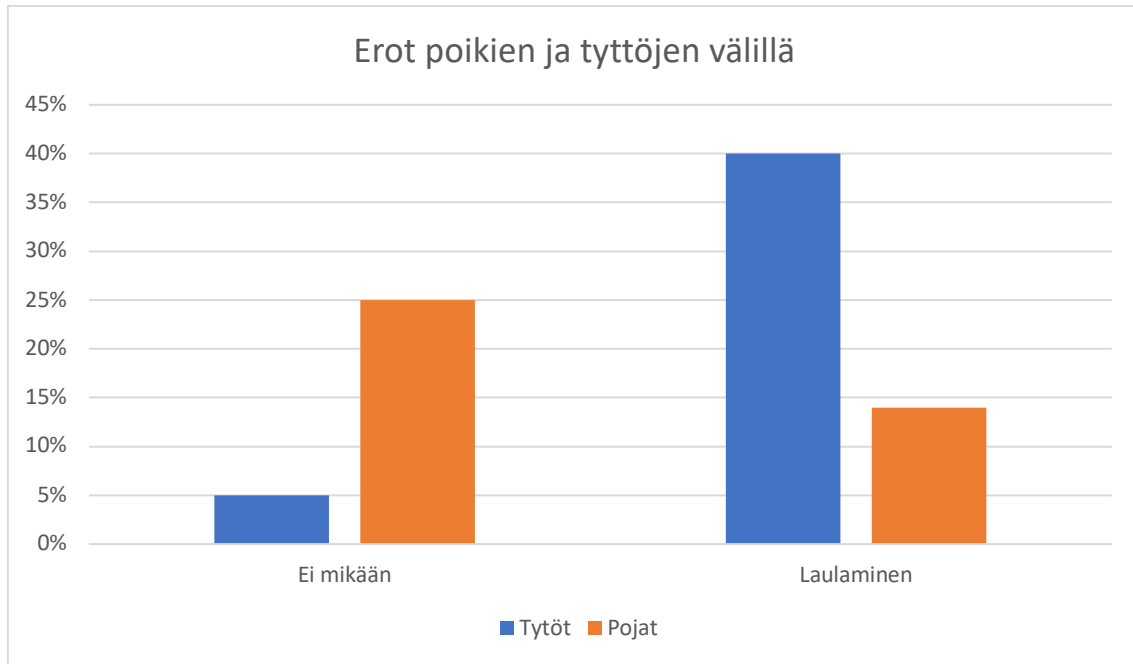
KAAVIO 4 Tyttöjen ja poikien kiinnostuksen kohteet musiikissa

Kun tuloksia vertaillaan tyttöjen ja poikien kesken, on musiikin kuunteleminen (tytöt 77%, pojat 72%) molemmilla kiinnostavin asia. Toiseksi kiinnostavin on myös sama molemmilla eli jonkin soittimen soittaminen (tytöt 68%, pojat 47%). Suurimmat erot voidaan tuloksissa nähdä laulamisessa ja räppäämisessä. Laulamisesta on kiinnostunut 59% vastanneista tytöistä. Vastanneista pojista puolestaan vain 14% on kiinnostunut laulamisesta. Räppäämisestä ei puolestaan ole kiinnostunut yksikään tyttö, mutta poikien keskuudessa se kiinnostaa 16% vastanneista.

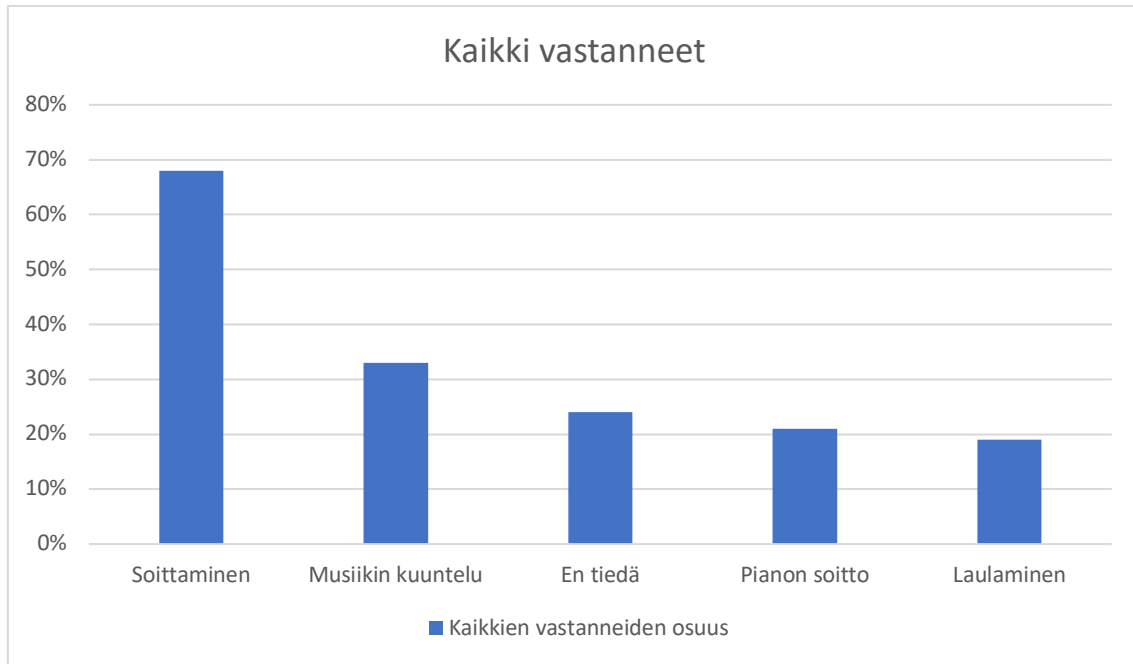
KAAVIO 5 Kiinnostavat asiat musiikintunneilla

Kysymyksessä 8. ”Mitkä asiat ovat olleet kiinnostavia musiikintunneilla?” oppilaat saivat vapaasti luetella niin monta asiaa, kuin kokivat tarpeelliseksi. Tähän kysymykseen ei ollut valmiita vaihtoehtoja, vaan asiat listattiin tyhjälle viivastolle. Yllä olevasta kaaviosta voi nähdä kolme kiinnostavinta asiaa tulosten mukaan. Soittaminen (87%) oli ylivoimaisesti suosituin kaikkien vastaajien keskuudessa. Sitä, minkä soittimien soittaminen on kaikkein kiinnostavinta eivät tulokset kerro. Soittaminen yleensä koettiin todella kiinnostavana. Laulaminen ja musiikin kuunteleminen olivat olleet seuraavaksi kiinnostavimmat musiikintunneilla, mutta eivät lähellekään niin kiinnostavia, kuin soittaminen. Mielenkiintoista on, että musiikin kuunteleminen oli kaikkein kiinnostavin, kun kysyttiin kiinnostuksen kohteita yleisesti musiikissa. Tämän tutkimuksen tulokset eivät sitä kerro, mutta yksi mahdollinen syy voisi olla se, että musiikin kuuntelua ei musiikintunneilla ole juurikaan ollut.

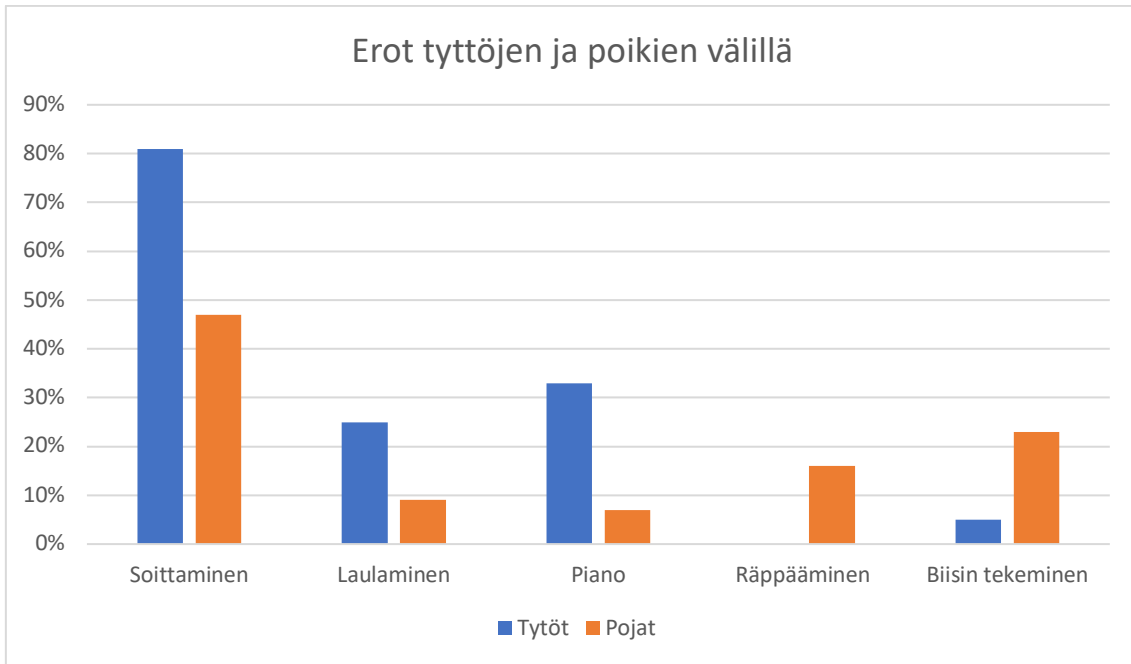
KAAVIO 6 Tyttöjen ja poikien kiinnostuksen kohteet musiikintunneilla

Tutkittaessa tyttöjen ja poikien kiinnostuksen kohteita musiikintunneilla, erottui tuloksissa kaksi asiaa, jotka aiheuttivat merkittävää eroavaisuutta. Muut asiat eivät eronneet merkittävästi tytöillä ja pojilla. Laulaminen aiheutti merkittävän eron. Tytöistä 40% kokee laulamisen olevan olleen kiinnostavaa musiikintunneilla. Pojista puolestaan vain 14% kokee laulamisen olleen kiinnostavaa. Toinen erottava tekijä on vastaus ”ei mikään.” Tytöissä vain 5% kokee, että yhtään mikään ei ole ollut kiinnostavaa musiikintunneilla. Pojista kuitenkin jopa 25% kokee, että musiikintunneilla ei ole ollut mitään kiinnostavaa.

KAAVIO 7 Kiinnostavat asiat musiikissa vapaa-ajalla

Kysymyksessä 12. ”Kerro vapaasti, mitkä asiat kiinnostavat sinua musiikissa ja mitä musiikkiin liittyvää haluaisit tehdä vapaa-ajallasi”, oppilaat saivat luetella niin monta asiaa kuin halusivat. Tuloksien mukaan selkeästi eniten oppilaita kiinnostaa vapaa-ajalla jonkin instrumentin soittaminen (68%). Mikään muu asia musiikissa ei kiinnostanut yli puolia vastanneista. Instrumenttien soittamisesta vain pianon (21%) oli useampi nimennyt erikseen. Muita soittimia olivat rummut, kitara, dj-soitin, basso, ukulele ja viulu, mutta nämä kaikki saivat vain yksittäisiä vastauksia. Melkein neljäsosa (24%) ei tiedä, mitä he haluaisivat vapaa-ajalla tehdä. Musiikin kuunteleminen (33%) ja laulaminen (19%) kiinnostavat myös vastaajia.

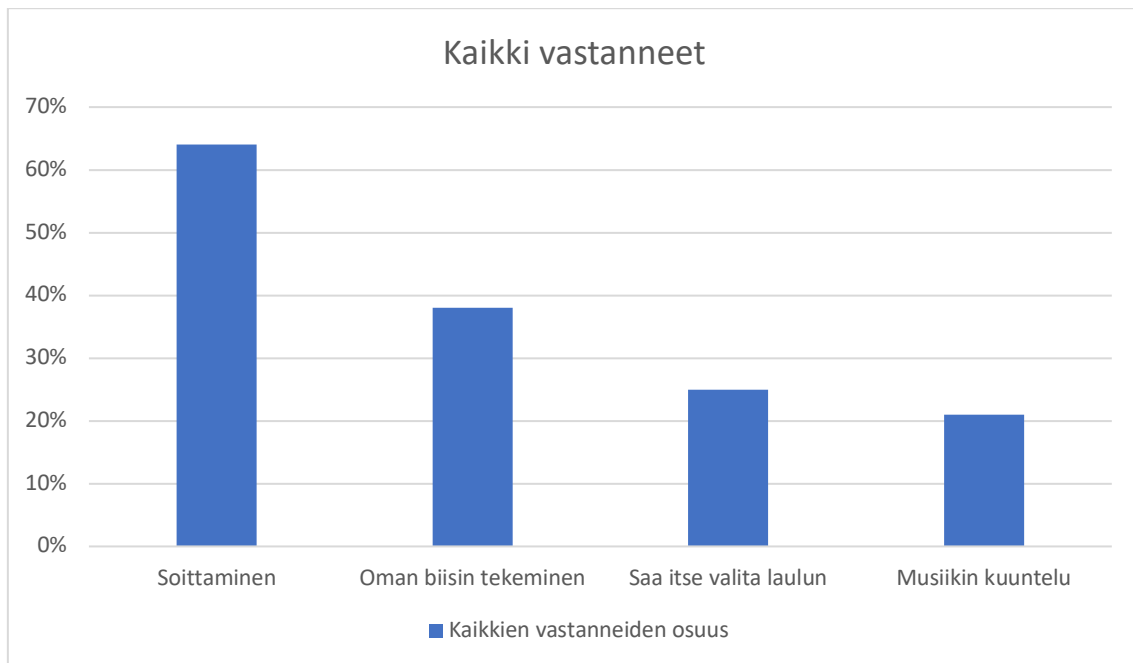

KAAVIO 8 Tyttöjen ja poikien kiinnostavat asiat musiikissa vapaa-ajalla

Kun vertaillaan tyttöjen ja poikien tuloksia erikseen, voidaan huomata merkittäviä eroavaisuuksia. Soittaminen kiinnostaa suurta osaa tytöistä, kun jopa 81% vastaajista oli sitä mieltä. Pojistakin melkein puolia (47%) soittaminen kiinnostaa, mutta yhtä kiinnostavaa se ei ollut kuin tytöillä. Pianon soittaminen, joka kaikkien vastanneiden tuloksissa kiinnosti osaa vastaajista, kiinnostaakin suurimmaksi osaksi ainoastaan tyttöjä. Tytöistä 33% kertoi pianon soittamisen kiinnostavan vapaa-ajalla, kun taas pojista sen koki kiinnostavana vain 7%. Poikien puolella kiinnostusta on puolestaan räppäämiseen ja oman biisin tekemiseen. Räppääminen kiinnostaa 16% vastanneista pojista ja oman biisin tekeminen 23% vastanneista pojista. Tähän tutkimukseen vastanneita tyttöjä nämä kaksi asiaa eivät juurikaan kiinnostaneet. Oman biisin tekeminen kiinnostaa vain 5% vastanneista tytöistä, kun taas räppääminen ei kiinnosta yhtäkään vastannutta tyttöä.

6.3 Toiveet musiikissa

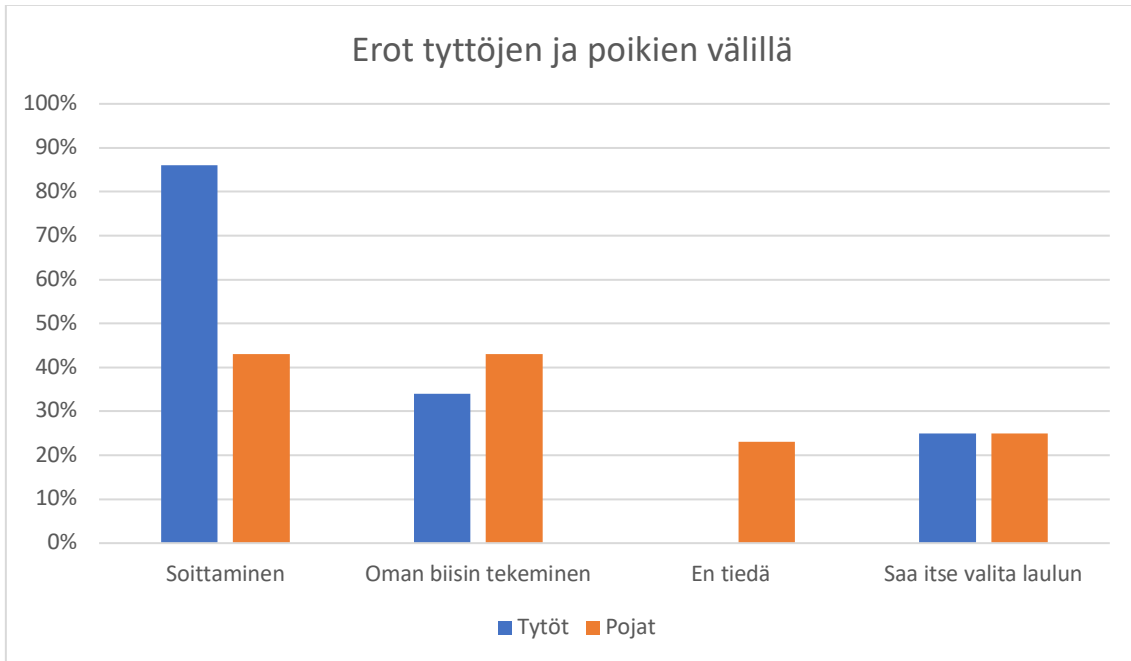
Oppilaiden toiveita musiikissa kysyttiin kysymyksessä 10. ”Mitä toivoisit musiikin tunneilla tehtävän?” ja kysymyksessä 11. ”Onko jotakin taitoja, mitä haluaisit oppia musiikissa?”. Molemmissa kysymyksissä oppilaat saivat luetella itse niin monta asiaa viivastolla, kuin halusivat. Näihin kysymyksiin ei ollut valmiita vaihtoehtoja. Kysymykseen 10. tarkennettiin kaikille vastaajille vielä vastaustilanteessa, että jos saisitte itse suunnitella tulevaisuuden musiikintuntien sisällön, niin mitä siellä tehtäisiin?

KAAVIO 9 Toiveet musiikintunneille

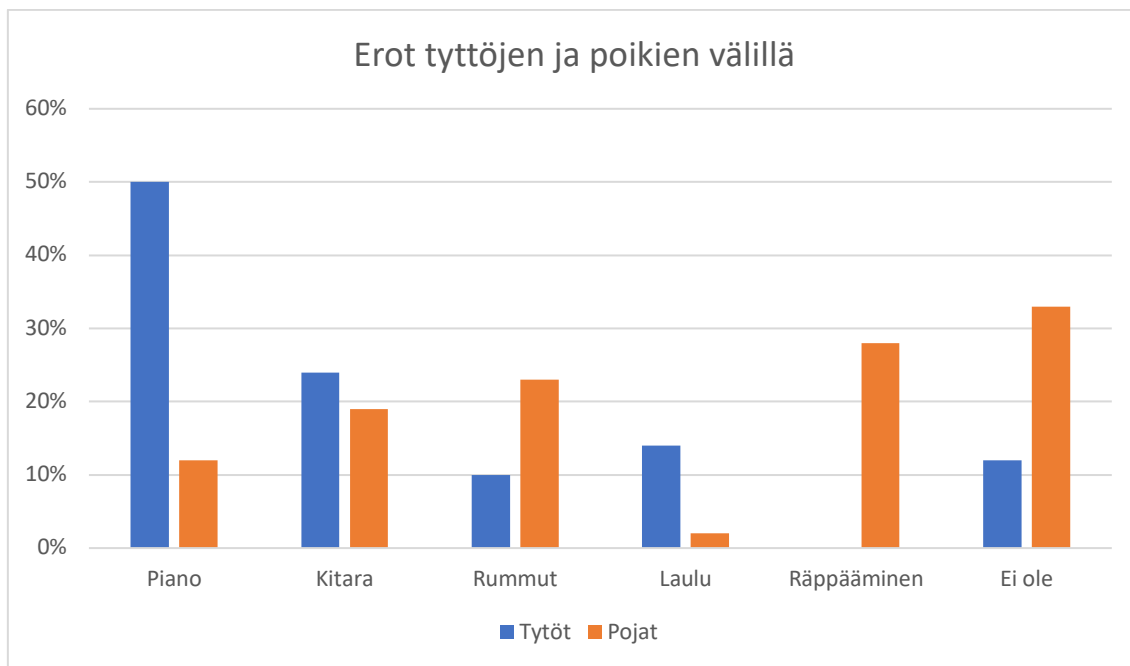
Vastaajista enemmistö (64%) toivoisi, että musiikintunneilla soitettaisiin enemmän. Yksittäisissä vastuksissa oli soittimiksi nimetty piano tai rummut, mutta pääosin vastauksissa mainittiin vaan yleisesti soittaminen. Tässä kysymyksessä oman biisin tekeminen (38%) sai toiseksi eniten toiveita. Oman biisin tekeminen ei tämän osion aiemmissa tuloksissa ole juurikaan noussut

esille, mutta tässä kysymyksessä sitä toivottiin. Lisäksi 25% vastanneista toivoi, että musiikintunneilla saisi itse enemmän valita lauluja, joita soitetaan, lauletaan tai kuunnellaan.

KAAVIO 10 Tyttöjen ja poikien toiveet musiikintunneilla

Kun tuloksia tarkastellaan erikseen tyttöjen ja poikien osalta, voidaan tuloksista nähdä, että tytöistä valtaosa (86%) toivoo lisää soittamista musiikintunneilla. Poikien puolella samaa toivoo 43% eli hieman alle puolet. Oman biisin tekemisessä ja toivelauluissa tulokset eivät vaihdelleen merkittävästi tyttöjen ja poikien kesken. Toinen merkittävä ero kuitenkin oli ”en tiedä” vastaus. Vastanneista tytöistä yksikään ei ollut sitä mieltä, ettei tiedä, kun taas pojista 23% vastaajista vastasi, ettei tiedä, mitä he toivoisivat musiikintunneilla tehtävän.

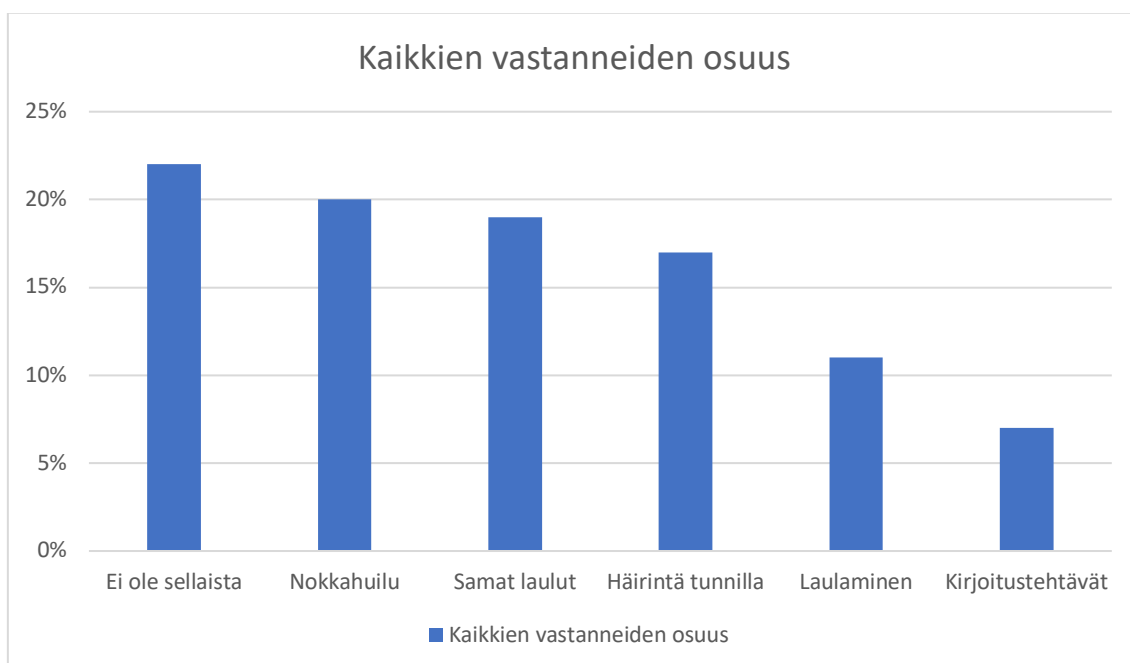

KAAVIO 11 Taitoja, joita musiikissa halutaan oppia

Kysymyksen 11. ”Onko jotakin taitoja, mitä haluaisit oppia musiikissa?” vastaukset erosivat tytöillä ja pojilla. Tytöillä pianon soittaminen (50%) on taito, jonka puolet vastaajista haluaisivat oppia. Pojilla pianon soittaminen (12%) ei ollut niin suosittu taito oppia. Vastanneista pojista suurin joukko vastasi, että heillä ei ole (33%) mitään taitoa, mitä he haluaisivat musiikissa oppia. Vastanneissa tytöissä tätä mieltä ei ollut kuin 12% vastanneista. Kitaran soittaminen oli jonkin verran haluttu taito oppia molemmilla (tytöt 24%, pojat 19%). Merkittävät erot tyttöjen ja poikien välillä syntyi laulamissa ja räppäämisessä. Laulamista haluaisi oppia 14% vastanneista tytöistä, kun taas pojista vain 2% haluaisi oppia laulamaan. Vastanneista pojista kuitenkin taas 28% haluaisi oppia räppäämään. Se oli toiseksi suosituin vastaus poikien joukossa. Tytöistä kukaan tähän tutkimukseen osallistunut ei halua oppia räppäämään.

6.4 Epämukavat asiat musiikintunneilla

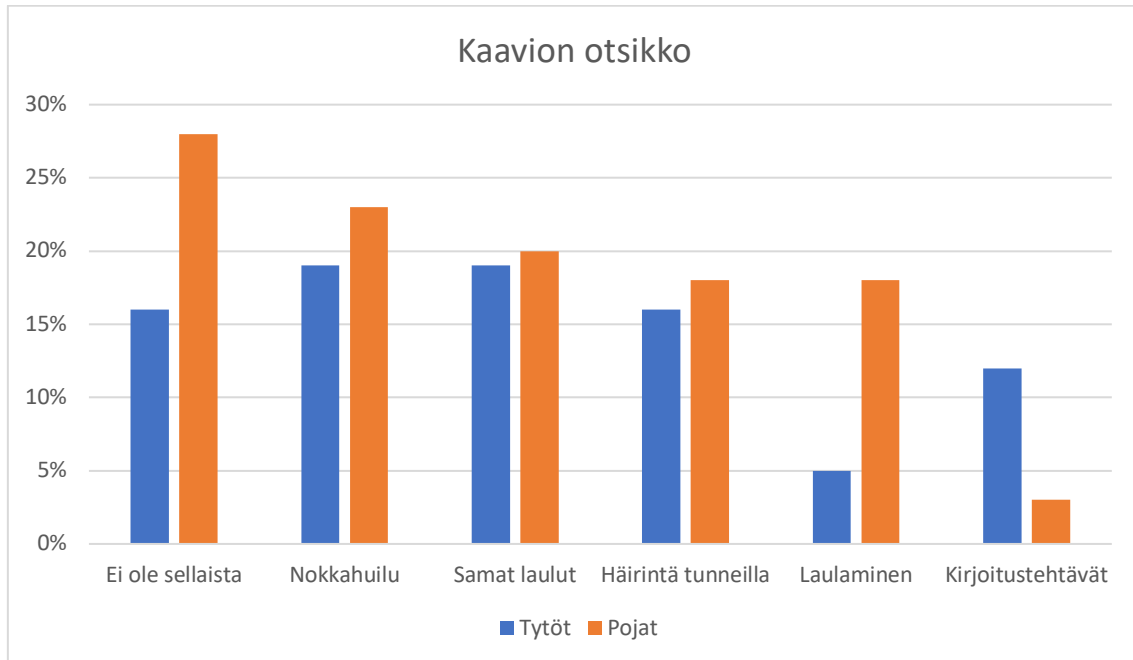
Oppilailta kysyttiin tässä tutkimuksessa myös sellaisia asioita, joista he eivät pidä musiikintunneilla. Tämä oli kysymyksessä 9. ”Mistä asioista et pidä musiikintunneilla?”. Myös tässä kohdassa oppilaat saivat luetella viivastolle niin monta asiaa, kuin halusivat. Valmiita vaihtoehtoja tähän ei annettu, vaan kaikki vastaukset ovat suoraan oppilailta.

KAAVIO 12 Epämukavat asiat musiikintunneilla

Tuloksissa ei tullut esille ainuttakaan asiaa, josta selkeä enemmistö ei pitäisi. Päinvastoin 22% vastaajista vastasi, että ei ole sellaisia asioita, joista he eivät pitäisi musiikintunneilla. Kuitenkin 20% kaikista vastaajista olivat sitä mieltä, että he eivät tykkää nokkahuilun soittamisesta. Samojen laulujen soittaminen ja laulaminen oli myös asia, jonka 19% vastaajista koki epämukavana asiana musiikintunneilla. Lisäksi häirintä tunnilla oli 17% vastaajien mielestä epämukavaa. Tämä ei varsinaisesti kuulu musiikin oppiaineen sisältöihin,

mutta se kuitenkin vaikutti tähän kyselyyn osallistuneiden vastaajien kokemuksiin musiikintunneista.

KAAVIO 13 Tyttöjen ja poikien epämukavat asiat musiikintunneilla

Kun tuloksia katsotaan erikseen poikien ja tyttöjen vastauksia voidaan huomata, että vastaukset eroavat laulamisen ja kirjoitustehtävien osalta. Laulamisen kokee epämukavana asiana 18% vastanneista pojista, kun taas tytöistä ainoastaan 5% on sitä mieltä. Kirjoitustehtävät puolestaan ovat epämukavia 12% vastanneiden tyttöjen mielestä. Pojilla tämä lukema oli vain 3%. Tuloksista ei selviä tarkemmin, mistä kirjoitustehtävistä on kysymys. Poikien ja tyttöjen vastaukset eivät eronneet nokkahuilun soittamisessa, samojen laulujen laulamissa eikä häirinnästä tunneilla.

Muita yksittäisiä vastauksia olivat esiintyminen, basson soittaminen, kitaran soittaminen, rumpujen soittaminen ja pianon soittaminen. Kaikki nämä edellä mainitut mainittiin tuloksissa kuitenkin vain yksittäisinä tapauksina. Tämän

tutkimuksen tuloksissa ei selviä se, miksi oppilaat kokevat tuloksissa esitetyt asiat epämieluisina. Syitä ei erikseen kysytty.

6.5 Kokemukset musiikintunneilla

Kyselylomakkeella tutkittiin myös, mitä kaikkea oppilaat ovat musiikintunneilla soittaneet. Kysymyksessä 6. ”Valitse ne asiat, joita sinä olet tehnyt musiikintunneilla”, oppilaat saivat vastausvaihtoehtoja, joista he saivat valita niin monta vaihtoehtoa kuin kokivat oikeaksi. Vaihtoehdot olivat rumpujen soittaminen, kitaran soittaminen, basson soittaminen, pianon soittaminen, huilusoittimien soittaminen ja muiden soittimien soittaminen, johon sai kirjoittaa kyseiset soittimet. Näiden lisäksi vaihtoehtoina olivat vielä laulaminen, räppääminen, säveltäminen, sanoittaminen, musiikin kuunteleminen, esiintyminen ja levyraati. Myös vaihtoehdot ”joku muu” ja ”en mitään näistä” annettiin mahdollisiksi.

KAAVIO 14 Musiikintunneilla tehdyt asiat

Tulokset kertovat, että kokonaisuudessaan kyselyyn osallistuneilla oppilailla on ollut aktiivista toimintaa musiikintunneilla. Musiikin kuuntelun lisäksi huilusoittimia, kitaraa, rumpuja ja laulamista on tehnyt yli puolet kyselyyn vastanneista. Myös muita soittimia on soittanut noin puolet (51%) vastaajista. Yksittäisiä nimeämisiä muiksi soittimiksi olivat ukulele, kantele, rytmisoittimet ja boomwhackerit. Kun pianoa ja bassoakin oli melkein puolet soittanut, niin voidaan todeta tuloksien perusteella, että yleisesti soittamista on ollut tämän kyselyyn vastanneilla ja soittaminen on ollut suhteellisen monipuolista.

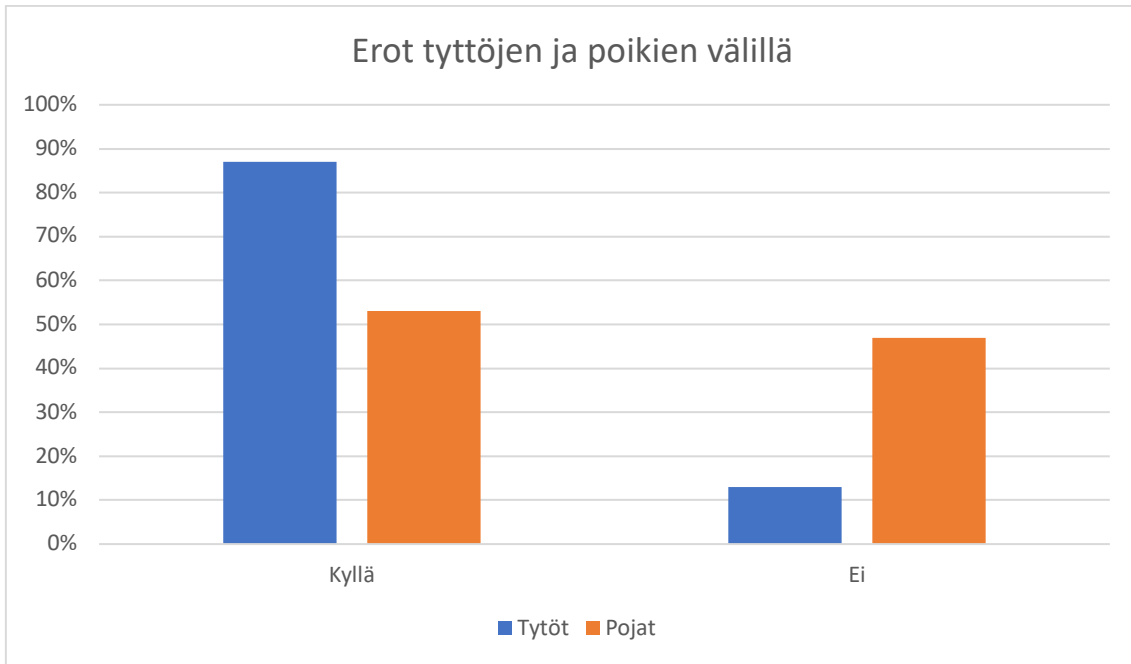
Muiden vaihtoehtojen vastausprosentit jäivät melko alhaisiksi. Oman kappaleen säveltämistä on kokeillut vain 8% vastaajista. Oman kappaleen sanoittamista vielä vähemmän, vastausprosentin ollessa vain 5%. Voidaankin todeta tuloksien perusteella, että oma tuottaminen kyselyyn vastanneilla oppilailla on ollut melko vähäistä. Kuitenkin tulokset kertovat, että kaikki kyselyyn vastanneet oppilaat ovat tehneet jotakin musiikintunneilla. Yhtäkään ”en mitään näistä” vastausta ei tuloksissa ollut. Tämän kysymyksen kohdalla ei tyttöjen ja poikien kohdalla ollut merkittävää eroa, joten tulokset tämän kysymyksen kohdalla on ilmoitettu vain kaikkien vastanneiden kesken.

Musiikintuntien sisällöstä kysyttiin vielä se, että ovatko oppilaat saaneet itse valita, mitä he tekevät musiikintunneilla. Tätä kysyttiin kysymyksessä 7. ”Oletko saanut itse valita musiikintunneilla edellä mainituista asioista mieluisan?”. Kysymyksessä oli vaihtoehtoina ainoastaan kyllä ja ei, joista oppilaiden tuli valita toinen. Kyselylomaketta täyttäessään, moni oppilaista kysyi, että mitä jos on joskus saanut, mutta ei aina. Tällaisissa tapauksissa oppilaita ohjattiin vastaamaan kyllä. Ymmärretään, että aivan joka kerta ei ole mahdollisuutta jokaisella päättää omaa soitinta, mutta jos on useamman kerran saanut valita, niin silloin vastataan kyllä.

KAAVIO 15 Valinnan mahdollisuus musiikintunneilla

Tulosten mukaan yli puolet (69%) vastaajista on saanut valita musiikintunneilla kysymyksessä 6. esitetyistä vaihtoehtoista, mitä he haluavat tehdä. Kuitenkin jopa 31% vastaajista sanoo, että he eivät ole saaneet päättää, mitä he musiikintunneilla ovat tehneet.

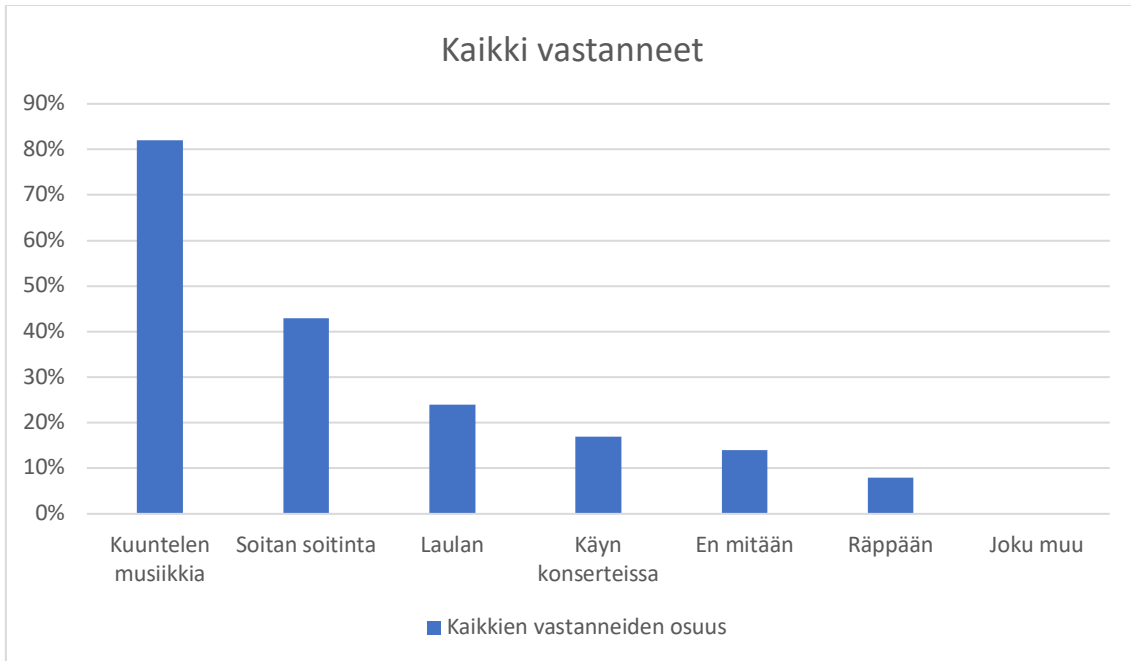
KAAVIO 16

Kun tämän kysymyksen tuloksia vertaillaan erikseen poikien ja tyttöjen osalta niin jonkinlainen eroavaisuus voidaan havaita. Tytöistä 87% kertoi saaneensa valita, kun taas vain 13% ei ole kokenut saaneensa valita. Pojilla vastaukset jakautuvat melko tasaisesti, kun kyllä-vastauksia on 53% ja ei-vastauksia 47%. Sitä, mikä eroavaisuuden omavalintaisessa työskentelyssä tyttöjen ja poikien välillä aiheuttaa, eivät tämän tutkimuksen tulokset kerro.

6.6 Musiikin harrastaminen

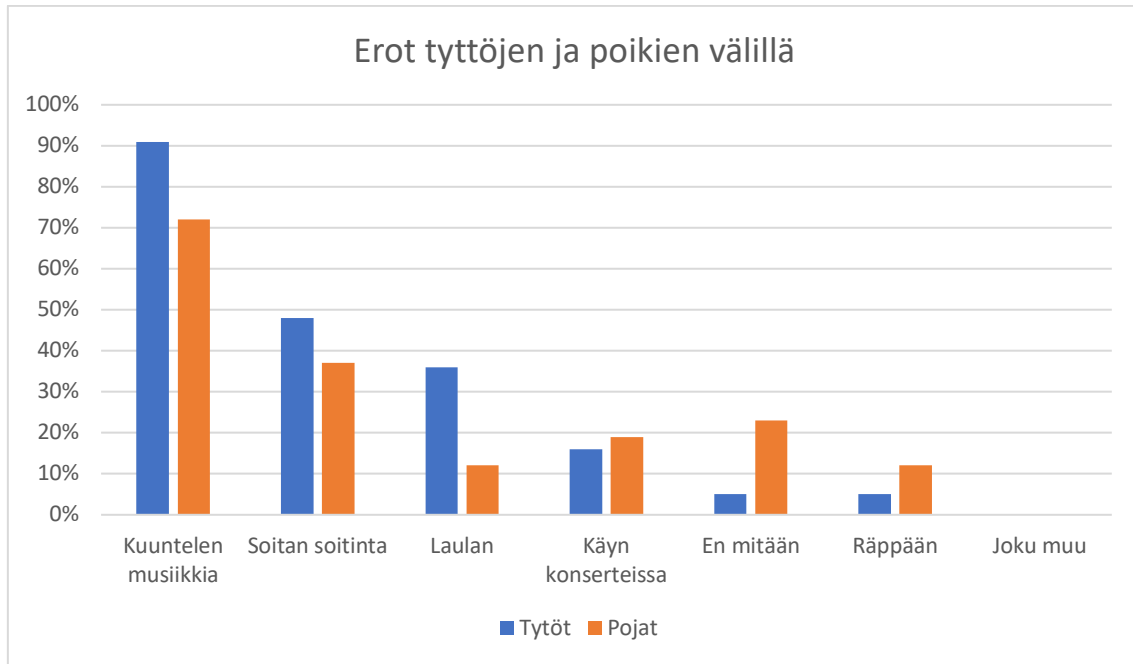
Kyselylomakkeen ensimmäinen kysymys taustatietojen jälkeen koski musiikin harrastamista vapaa-ajalla. Kysymyksessä 3. ”Valitse ne musiikkiin liittyvät asiat, joita harrastat vapaa-ajallasi”, oppilaat saivat valmiit vaihtoehdot. Vaihtoehdot olivat: soitan jotakin soitinta, laulan, räppään, kuuntelen musiikkia ja käyn konserteissa. Näistä vaihtoehdoista oppilaat saivat valita niin monta vaihtoehtoa, kuin he kokivat tarpeelliseksi. Lisäksi vaihtoehtoina olivat myös ”joku muu”, jos heidän musiikkiharrastuksensa ei ollut vaihtoehdoissa. Tähän

kohtaan he saivat kirjoittaa harrastuksensa. Vaihtoehtona oli myös ”en mitään”, jos oppilas ei harrasta vapaa-ajalla mitään musiikkiin liittyvää.

KAAVIO 17 Musiikin harrastaminen vapaa-ajalla

Tuloksien mukaan 82% tähän kyselyyn vastanneista oppilaista kuuntelee musiikkia vapaa-ajalla. Jotakin soitinta soittaa 43% vastaajista, eli hieman alle puolet. Myös laulamista harrastaa 24%. Vain 14% vastaajista kertoo, ettei harrasta lainkaan mitään musiikkiin liittyvää vapaa-ajalla. Voidaankin tuloksien perusteella todeta, että valtaosa vastaajista harrastaa musiikkia vapaa-ajalla jollain tapaa.

KAAVIO 18 Tyttöjen ja poikien musiikin harrastaminen vapaa-ajalla

Kun tyttöjen ja poikien tuloksia tämän kysymyksen osalta katsotaan erikseen, voidaan joitain eroavaisuuksia huomata. Molemmilla musiikin kuunteleminen on suosituin harrastamisen muoto vapaa-ajalla. Vastanneista tytöistä musiikkia vapaa-ajalla kuuntelevat melkein kaikki, vastausprosentin ollessa 91%. Pojista hieman pienempi osa (72%) kuuntelee musiikkia vapaa-ajalla.

Soittimien soittamisen vapaa-ajalla ja konserteissa käyminen ei aiheuta kovinkaan merkittäviä eroavaisuuksia. Suurimmat eroavaisuudet näkyvät laulamisen, räppäämisen ja harrastamattomuudessa. Vastanneista tytöistä vain 5% kertoo, ettei harrasta mitään musiikkiin liittyvää vapaa-ajalla, kun taas pojista jopa 23% kertoo, ettei harrasta mitään.

Laulaminen näyttää tuloksien perusteella olevan suosituimpaa tytöillä kun pojilla. Vastanneista tytöistä 36% harrastaa laulamista vapaa-ajalla, kun vastanneista pojista puolestaan vain 12% harrastaa laulamista vapaa-ajalla.

Pojista sen sijaan räppäämistä vapaa-ajalla harrastaa 12% vastaajista. Tytöistä vain 5% vastanneista harrastaa räppäämistä.

7 TULOSTEN YHTEENVETO JA TULKINTA

7.1 Oppilaiden mielimusiikki

Tutkimustuloksissa selvisi, että tähän tutkimukseen osallistuvien oppilaiden keskuudessa pop-musiikki on selkeästi suosituin musiikin tyylilaji. Populäärimusiikki on tutkitusti yhteiskunnan suosituin (Bennet 2001, 1), joten tässä tutkimuksessa ei tullut poikkeusta. Kaikista vastanneista 68% vastasi pop-musiikin suosikikseen, mikä tarkoittaa yli puolia vastanneista. Myös Rap/Hiphop vastasi melkein puolet vastaajista. Muut musiikin tyylilajit eivät olleet niin suosittuja.

Mielenkiintoista on, että lastenlaulut oli kaikista vähiten suosituin kaikkien vastanneiden keskuudessa. Koulujen musiikinkirjat kuitenkin sisältävät melko paljon lastenlauluja. Hasu (2018, 94) totesi, että kappaleenvalinnoilla on suuri merkitys oppilaiden motivaatioon, joten näiden tuloksien mukaan lastenlaulut eivät juurikaan tähän kyselyyn vastanneita oppilaita motivoi. Toisaalta nykyään näkee koulujen musiikinkirjoissa yhä enemmän tunnettuja pop-kappaleita lastenlaulujen sijaan. Näihin tuloksiin peilattaessa voidaan ajatella sen olevan positiivinen asia.

Kun tuloksia tarkastellaan erikseen poikien ja tyttöjen osalta, voidaan eroavaisuuksia nähdä. Poikien suosituin musiikin tyylilaji on rap/hiphop, mikä näkyi myös, kun kysyttiin heidän suosituimpia artistejaan. JVG, Gettomasa, Cledos ja Kake Karisson saivat paljon vastauksia poikien keskuudessa. Kaikki edellä mainitut artistit edustavat rap/hiphopin tyylilajia. Tyttöillä artistit, kuten Ariana Grande, Sanni ja Ellinoora olivat suosituimpia. Kaikki artistit edustavat pop-musiikin tyylilajia. Voidaankin todeta, että lempiartistit vastasivat myös suosituimpia musiikin tyylilajeja.

Ainoa mielenkiintoinen poikkeus oli klassinen musiikki. Sen valitsi mieluisaksi musiikin tyylilajiksi 32% tytöistä. Poikien keskuudessa klassinen musiikki ei ollut kovinkaan suosittu. Mielenkiintoiseksi asian tekee se, että kysyttäessä lempiartisteja, ei vastauksissa esiintynyt ainuttakaan klassisen musiikin artistia. Sitä, miksi näin oli, eivät tämän tutkimuksen tulokset kerro. Voidaan arvailla, että musiikintunneilla on esimerkiksi kuunneltu klassista musiikkia, mikä on kuulostanut mieluisalta. Kuitenkaan tänä päivänä isot radiokanavat eivät soita klassista musiikkia, joten artistien nimet eivät ole jääneet samalla tavalla muistiin, kuin suositut pop- ja hiphop-artistit. Varmuutta tähän asiaan ei kuitenkaan tämän tutkimustuloksien avulla saada.

Myöskään sitä, mikä aiheuttaa eroavaisuudet tyttöjen ja poikien lempi - artisteissa ja musiikin tyylilajeissa ei tiedetä näiden tuloksien perusteella. Vastaajia ei pyydetty perustelemaan, miksi juuri jokin tietty musiikin tyylilaji tai artisti on heidän suosikkinsa. Ainoa johtopäätös, mitä voidaan tuloksista ajatella, on että poikien lempiartistit ovat kaikki mieshenkilöitä, kun taas tyttöjen lempiartistit ovat kaikki naishenkilöitä. Tähänkään ei kuitenkaan saada varmuutta näillä tuloksissa ja voi hyvinkin olla, että se on täysin sattumaa.

7.2 Musiikin kiinnostavuus

Yleisesti tarkasteltuna oppilaita kiinnostaa musiikki. Lehtosen (2007, 22) mukaan musiikilla on positiivisia vaikutuksia esimerkiksi ihmisen mielenterveyteen, joten tulokset ovat tältä kannalta positiivisia. Tuloksien mukaan kiinnostavin asia musiikissa on musiikin kuunteleminen, joka kiinnostaa suurinta osaa tähän kyselyyn vastanneista. Tarkasteluna erikseen tyttöjen ja poikien tuloksia, ei merkittävää eroa huomattu. Jonkin soittimen soittaminen kiinnostaa kaikkia vastaajia toiseksi eniten. Huomataan kuitenkin, että tytöillä soittaminen kiinnostaa poikia enemmän, joka nostaa kaikkien vastanneiden prosenttia. Poikien vastauksissa kuitenkin soittaminen on suosituinta kuuntelemisen jälkeen, joten musiikin kuunteleminen ja jonkin instrumentin

soittaminen voidaan katsoa olevan kokonaisuudessaan kaksi kiinnostavinta asiaa musiikissa tässä tutkimuksessa.

Merkittävimmät eroavaisuudet tyttöjen ja poikien välillä näkyvät laulamisesa ja räppäämisessä. Kaikkien vastanneiden tuloksissa laulaminen oli kolmanneksi kiinnostavin asia musiikissa, mutta kun tuloksia tarkastellaan tyttöjen ja poikien osalta erikseen, voidaan huomata, että laulaminen on suosittua käytännössä vain tyttöjen keskuudessa. Tyttöillä laulaminen on jonkin soittimen soittamisen ja musiikin kuuntelemisen kanssa melkein yhtä suosittua, kun taas pojilla laulaminen on vähiten suosittua. Ero on siis erittäin merkittävä.

Poikia kiinnostaa enemmän räppääminen kuin laulaminen. Tyttöjä räppääminen ei kiinnosta lainkaan. Tässäkin siis on merkittävä ero. Varmaa syytä tälle ei tuloksista saada, mutta jos verrataan näitä tuloksia vastaajien lempiartisteihin, niin mahdollinen vaikuttava tekijä voi löytyä sieltä. Poikien suosikkiartistit olivat pääosin rap-artistejä, jotka räppäävät. Tyttöjen lempiartistit olivat pääasiassa pop-artistejä, jotka laulajat. Tällä voi olla jokin yhteys myös laulamisen ja räppäämisen kiinnostavuuteen, mutta varmasti sitä ei voida näiden tuloksien avulla todeta.

Dj-soittaminenkin kiinnostaa hieman sekä poikia, että tyttöjä. Sitä ei kuitenkaan ollut kukaan vastannut, että olisi tehnyt koulun musiikintunneilla. Eli voidaan arvella, että koululta kiinnostus dj-soittamiseen ei ole tullut. Kun katsoo vastaajien lempiartistejä niin huomataan, että pop- ja -hiphop-artistien lisäksi monen suosikkiartisti on myös Alan Walker, joka on tunnettu dj. Tässäkin asiassa voi olla siis mahdollista, että suosikkiartisti on aiheuttanut kiinnostumisen dj-soittamista kohtaan, mikä on mahdollista myös laulamisen ja räppäämisen kohdalla.

Konserteissa käyminen kiinnostaa tähän kyselyyn osallistuneita hieman. Lehtonen (2007, 23-24) kertoo, että konsertit, joissa käydään yhdessä, kehittävät ryhmätöitä ja luovat ystävyssuhteita. Näiden tuloksien mukaan

konserttien tuoma hyöty jää vielä melko alhaiseksi kyselyyn vastanneille. Toisaalta vastaajat ovat vasta 4.-6.-luokan oppilaita, joten konserteissa käyminen voi alkaa kiinnostamaan myöhäisemmällä iällä enemmän. Myös oman laulun säveltäminen tai sanoittaminen kiinnostaa melko pientä osaa vastaajista. On mahdollista, että oman laulun tekeminen koetaan yleisesti niin vaikeana asiana, että se ei herätä kiinnostusta oppilaisissa. Salminen ja Ruodemäki (2016, 72) kertoivat, että he olivat kokeneet tablettien auttavan säveltämisessä. On siis mahdollista, että huomattaessa sävellyksen olevan luultua helpompaa, kiinnostus siihen myös kasvaa.

Kun tarkastellaan tuloksia vapaa-ajan näkökulmasta niin huomataan, että soittaminen kiinnostaa kaikkien vastanneiden kesken eniten. Soittaminen kiinnostaa kuitenkin suurempaa osaa tytöissä, kuin pojissa. Laulamisen tuloksissa ilmenee sama asia, kuin aikaisemmassa kysymyksessä. Tyttöjä laulaminen kiinnostaa, mutta poikia ei. Räppääminen kiinnostaa tämänkin kysymyksen kohdalla poikia, mutta ei tyttöjä. Voidaankin siis todeta, että tulokset ovat yhdenmukaiset näiden kysymysten välillä.

Oman biisin tekeminen on poikien keskuudessa hieman suosittua. Tyttöjä oman biisin tekeminen ei kiinnosta juurikaan. Tällainen luova työ on oppilaille hyväksi, sillä kuten Juvonen, Lehtonen & Ruismäki (2012, 21) toteavat, on itseilmaisulla positiivisia vaikutuksia muihinkin kouluaineisiin. Luovaa työtä eli esimerkiksi oman biisin tekeminen olisikin hyvä saada kiinnostamaan oppilaita enemmän. Tyttöjä kiinnostaa selkeästi poikia enemmän pianon soittaminen. Syytä, miksi juuri piano kiinnostaa tyttöjä, mutta ei poikia, eivät tämän tutkimuksen tulokset kerro. Hytönen (2007, 14-15) toteaa, että lapsia kiinnostavat eri asiat, joten se näkyy myös näissä tuloksissa.

7.3 Musiikintuntien tulokset

Tuloksien mukaan voidaan todeta, että vastanneiden musiikintunneilla oppilaat ovat olleet aktiivisia. Yli puolet kaikista vastaajista ovat kuunnelleet musiikkia,

laulaneet ja soittaneet huilusoittimia, kitaraa, rumpuja sekä muita soittimia. Lisäksi melkein puolet ovat soittaneet pianoa ja bassoakin. Silmiinpistävää on, että yhtäkään asiaa eivät ole vastanneet kaikki kyselyyn osallistuvat. Tämän tuloksen mukaan musiikintunneilla ei ole siis valittu jotain tiettyä asiaa tai soitinta, jota kaikki olisivat kokeilleet.

Hienoa on huomata, että ”en mitään” vastausta ei ole yksikään vastaaja vastannut. Kaikki ovat päässeet siis näiden tuloksien mukaan kokeilemaan jotakin asiaa musiikintunneilla. Oman kappaleen sanoittaminen ja säveltäminen ovat kuitenkin jääneet melkein kaikilta vastaajilta kokematta. Hyvin pieni osa vastaajista on näitä kokeillut. Syytä, miksi näin pieni joukko vain on päässyt oman kappaleen tekemistä kokeilemaan ei tämän tutkimuksen tulokset kerro.

Salavuo ja Ojala (2006, 87) kertovat, että teknologian avulla omat sävellykset on mahdollista toteuttaa, vaikka kyseinen oppilas ei omaisikaan varsinaisia soittotaitoja. Voi olla toki mahdollista, että kouluilla ei ole ollut käytössä mitään teknologian välineitä, joilla säveltäminen olisi mahdollista. Varmuutta tähän ei kuitenkaan ole. Salavuon (2006) mukaan kuitenkin erilaiset verkkoympäristöt ovat nykyään mahdollisia musiikinopetuksessa, joten esimerkiksi sellaisen avulla oppilaille voisi saada lisää oman kappaleen tekemistä ja luovaa työtä aikaan.

Räppääminen on myös toinen asia, jota todella harva on musiikintunnilla päässyt kokeilemaan. Kuten aiemmin todettiin niin osaa tähän kyselyyn osallistuneita poikia kiinnostaa räppääminen ja heidän lempiartistinsa ovat rap-artisteja. Ojala & Väkevä (2006, 59-60) ovat sitä mieltä, että oppilaiden vapaa-ajan musiikkikulttuurin tuominen kouluun voi kasvattaa oppilaiden motivaatiota. Voisi siis olla, että räppäämisen mahdollistaminen musiikintunneilla kasvattaisi oppilaiden motivaatiota yleisesti musiikkiin. Toisaalta voihan olla, että oppilaille on ollut räppääminen mahdollista, mutta esimerkiksi jännityksen tai muun syyn vuoksi he eivät ole sitä uskaltaneet kokeilla. Kuten Seppänen (2018, 135) sanoo, on itseluottamuksen puute este korkealle motivaatiolle. Voi olla myös,

että oppilailla ei ole räppäämiseen itseluottamusta ja sen takia sen kokeilu on ollut vähäistä. Nämä ovat kuitenkin vain mahdollisia pohdintoja, eikä niihin tämän tutkimuksen tuloksista saada varmaa vastausta.

Kiinnostavin asia musiikintunneilla on ollut soittaminen, kun katsotaan kaikkien vastaajien tuloksia. Musiikin kuuntelemista ei ole kovinkaan suuri joukko vastannut kiinnostavaksi asiaksi musiikintunneilla. Kuitenkin se oli kiinnostavin asia, kun kysyttiin vapaa-ajan musiikista. Tulokset eivät anna varmaa tietoa tämän syyn, mutta voi olla esimerkiksi, että musiikin kuunteleminen on erilaista vapaa-ajalla kuin musiikintunneilla. Vapaa-ajalla musiikin kuuntelua voi tapahtua pyöräillessä, tietokoneella ollessa, bussissa istuessa ja vaikka missä muualla. Koulussa tällainen musiikin kuunteleminen ei ole juurikaan mahdollista. On mahdollista, että se selittää, miksi musiikin kuunteleminen ei ole ollut kiinnostavaa musiikin tunneilla, vaikka se on kaikista kiinnostavinta vapaa-ajalla.

Suurimmat eroavaisuudet esiintyivät poikien ja tyttöjen välillä jälleen laulamissa. Laulamisen eroavaisuuden merkitystä tyttöjen ja poikien välillä on tässä pohdintaosiossa jo käsitelty, eikä sille ole varmaa tietoa, joten sen käsittelyä ei tässä kohdassa jatketa enempää. Kiinnostavampi ja samalla huolestuttavampi tulos on, että 25% pojista kokee, ettei mikään ole kiinnostavaa musiikintunneilla. Tyttöjen kohdalla puhutaan vain yksittäisistä vastaajista.

Tämä on mielenkiintoinen tulos, kun otetaan huomioon, että pojista vain 2% kokee, että heitä ei kiinnosta mikään musiikissa vapaa-ajalla. Kuitenkin 25% samoista vastaajista kokee, ettei kiinnosta mikään musiikintunneilla. Tässä voidaan viitata uudelleen Ojalan & Väkevän (2006, 59-60) toteamukseen, että oppilaiden vapaa-ajan musiikki olisi motivoivaa tuoda heille myös kouluun. Tulokset kertovat, että tähän kyselyyn vastanneita poikia kiinnostaa rap/hiphop ja myös osaa heistä räppääminen. He eivät kuitenkaan ole saaneet kokemuksia musiikintunneilla näistä asioista. Tämä voi olla yksi mahdollinen syy, miksi musiikintunneilla musiikki kiinnostaa selkeästi vähemmän kuin vapaa-ajalla.

Kysyttäessä asioita musiikintunneilla, jotka eivät ole mukavia, voidaan tuloksista poimia nokkahuilun ja samojen laulujen soittaminen. Nokkahuilu sai toiseksi eniten vastauksia ja samojen laulujen soittaminen kolmanneksi eniten vastauksia. Kun kysyttiin musiikintunnilla tehtyjä asioita, oli huilusoittimet eniten soitettuja soittimia tuloksien mukaan. Kuitenkin nokkahuilu koetaan kaikista soittimista vähiten mukavana.

Yli-Luoma (2003, 45) kertoo, että sisäinen motivaatio saa aikaan parempaa osaamista, kuin ulkoinen motivaatio. Seppänen (2018,93) taas sanoo, että ihminen kokee tekemisen mukavana ja nautittavana, kun hänellä on sisäistä motivaatiota sitä kohtaan. Näitä asioita pohtiessa voidaankin arvella, että jos oppilaat kokevat nokkahuilun soittamisen kaikista soittimista vähiten mukavana, ei sen soittaminen silloin luultavasti ole mukavaa ja nautinnollista. Tässä tapauksessa voidaan katsoa, että heillä ei ole sisäistä motivaatiota sen soittamiseen.

Myös samojen laulujen laulaminen koetaan epämukavana asiana musiikintunneilla. Hasu (2018, 94) kertoo, että oppilaan motivaation kannalta tärkeää on kappalevalinta. Jos kappale on mieluisa, on motivaatiokin sen opiskeluun korkeampi (Hasu 2018, 94). Tähän kyselyyn vastanneista oppilaista osa kokee samojen laulujen olevan epämukavia musiikintunneilla. Voidaankin ajatella, että tällöin motivaatiokin opiskeluun ei ole niin korkealla.

Jos vielä palataan poikavastajiin, jotka kokivat ettei mikään musiikintunneilla ole kiinnostavaa niin on mahdollista, että tämä tulos on osatekijä siihen. Samat laulut koetaan epämukavana ja mahdollisesti poikien suosituimman musiikkityylin eli rap/hiphopin tyylisisä kappaleita ei musiikintunneilla käsitellä ja siksi heidän motivaationsa on alhainen. Suoraa vastausta tähän tulokset eivät anna, mutta tällaista voidaan pohtia yhdeksi tekijäksi.

7.4 Toiveet musiikissa

Kun oppilailta kysyttiin toiveita musiikintunneille, tuli suurin määrä toiveita soittamisen puolesta. Toiseksi eniten toiveita sai oman biisin tekeminen. Tämä oli hieman yllättävä tulos, kun oman kappaleen tekemisestä ei juurikaan tullut sellaisia tuloksia, mitkä olisivat viitanneet siihen, että oppilaat sitä toivoisivat. Kun oppilailta kysyttiin kiinnostuksen kohteita musiikissa, ei oman laulun tekeminen ollut tuloksien mukaan juurikaan kiinnostavaa. Kuitenkin toiveissa se on usealla kyselyyn vastanneella.

On mahdollista, että oman kappaleen tekeminen koetaan haastavana, kun tuloksien mukaan sitä ei ole juurikaan harjoiteltu. Tämän vuoksi mahdollisesti oppilaat vastasivat, että se ei ole kiinnostavaa, mutta kuitenkin se, että he toivovat sitä musiikintunneille, kertoo toista. Kiinnostuksen kohteet ja toiveet eivät tässä tapauksessa kohtaa.

Salavuo (2006, 65-66) kertoo, että erilaiset verkkoympäristöt ovat mahdollisia opiskella jotain tiettyä ja itseään kiinnostavaa asiaa. Kuitenkin Ruokonen ym. (2018, 36) toteavat, että verkko-oppiminen ei ole vasta-alkajalle paras mahdollinen keino opiskella, vaan aloitus tulisi olla kontaktiopetusta. Oman kappaleen harjoittelu olisikin hyvä aloittaa kontaktiopetuksena musiikintunneilla oppilaiden toiveiden mukaisesti. Myös opetussuunnitelma (2014, 141-142) ohjaa antamaan oppilaille mahdollisuuksia kokeilemaan omia sävellyksiään ja improvisoida.

Kyselyyn vastanneiden oppilaiden toiveena oli myös, että he saisivat itse valita laulun musiikintunneilla. Nämä tulokset ovat linjassa aiempiin pohdintoihin, kun oppilaat kokivat samat laulut epämukavina musiikintunneilla. Kuten aiemmin viitattiin, kertoo Hasu (2018, 94) kappalevalintojen olevan tärkeä keino motivaation kohottamiseen. Tämän kysymyksen tulokset tukevat tuota ajatusta.

Oppilailta kysyttiin myös taitoja, joita he haluaisivat musiikissa oppia. Tyttöillä suosituin taito, jonka lähes puolet vastanneista tytöistä haluaisi oppia on pianon soittaminen. Tulokset eivät kerro syytä, miksi tytöt kokevat pianon soittamisen niin kiinnostavana taitona oppia. Aiemmissa pohdinnoissa käsitelimme musiikintunneilla tehtyjä asioita ja pianon soittamista oli päässyt kokeilemaan melkein puolet vastanneista. On hyvä asia, että oppilaat ovat päässeet musiikintunnilla kokeilemaan sellaista soitinta, jonka he toivovat oppivansa.

Räppääminen on vastanneilla pojilla toiveena oppia. Tämän voidaan katsoa olevan linjassa aiempien käsiteltyjen tuloksien kanssa, joissa poikien kiinnostus räppäämiseen ja rap-musiikkiin on tullut ilmi. Huomattavaa on myös, että 33% pojista kertoo, ettei heillä ole mitään taitoja, joita he haluavat musiikissa oppia. Tyttöillä kyseinen osuus on huomattavasti pienempi. Hairo-Lax ja Muukkonen (2018, 33) kertovat, että vähäinen huomio voi aiheuttaa oppilaalle negatiivisia tunteita musiikintunneista. Onkin mahdollista, että lempikappaleiden, rap-musiikin ja räppäämisen vähäisyys, jotka poikia kiinnostivat tämän kyselyn mukaan, ovat jääneet musiikintunneilla vähäiseen osaan ja se on voinut laskea motivaatiota kokonaan musiikkia kohtaan, jolloin mitään taitoja ei ole, mitä he haluavat oppia.

Toki tulee ottaa myös huomioon, että kaikkien ihmisten ei tarvitse osatakkaan musiikissa mitään erityistaitoja. Musiikin kuunteleminen kuitenkin oli kiinnostuksen kohteena suurella osalla ja voi olla, että siihen ei katsota kuuluvan mitään erityisiä taitoja, joita oppilaat haluaisivat oppia. Kuitenkin vastaajista 86% harrastaa musiikkia jollain tavalla vapaa-aikana. Musiikin kuunteleminen oli selkeästi suosituin harrastusmuoto, mutta kuten Lehtonen (2007, 23) toteaa, ei musiikin harrastaminen rajoitu vain laulamiseen ja soittamiseen, vaan myös musiikin kuunteleminen katsotaan harrastamiseksi. Tätä taustaa katsoen tutkimustulokset ovat positiiviset, kun 86% kyselyyn vastanneista kertoo harrastavansa musiikkia vapaa-ajalla. Lehtonen (2007, 19) kun kertoo, että musiikki voi toimia terapeuttisena voimana ihmiselle ja sen on huomattu parantavan esimerkiksi yleistä hyvinvointia.

7.5 Johtopäätökset & jatkotutkimusaiheet

Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että pop-musiikki ja rap/hiphop-musiikki ovat kyselyyn vastanneiden oppilaiden suosituimmat musiikin tyylilajit. Pop-musiikki vielä enemmän tytöillä ja rap/hiphop-musiikki pojilla. Oppilaiden suosikkiartistit tukivat myös näitä tuloksia. Musiikin kiinnostavuudesta voidaan sanoa, että musiikki kiinnostaa vapaa-ajalla enemmän kuin musiikintunneilla. Vapaa-ajalla kiinnostavimmat asiat musiikissa ovat musiikin kuuntelu ja instrumenttien soittaminen. Tiettyä instrumenttia ei tämän tutkimuksen perusteella pystytä sanomaan, sillä soittaminen yleensä oli pääasiassa oppilaiden vastaus.

Musiikintunnit puolestaan eivät kiinnosta kyselyyn vastanneita niin paljoa, kuin musiikki vapaa-ajalla. Syitä tähän olivat epämukavat asiat, kuten nokkahuilun soittaminen ja samojen laulujen käsittely. Kuitenkin kyselyyn vastanneiden oppilaiden musiikintunnit ovat olleet aktiivisia ja jokainen vastaaja on päässyt tekemään tunnilla jotakin musiikkiin liittyvää. Toiveita tulevaisuuden musiikintunneille oli, että soittamista tulisi vielä enemmän ja saisi valita lauluja. Lisäksi oman musiikin tekemistä toivottiin.

Näiden tutkimustulosten perusteella voidaankin miettiä, olisiko musiikintunneille hyvä lisätä luovaa työtä, kuten omien kappaleiden sanottamista ja säveltämistä. Lisäksi oppilaille enemmän valinnanvapautta soitettavien kappaleiden valitsemiseen. Tuloksia tarkastellessa on mahdollista, että oppilaiden kiinnostuksen kohteita ei esiinny tarpeeksi musiikintunneilla, jonka vuoksi musiikki vapaa-aikana koetaan kiinnostavampana, kuin musiikintunnit. On hyvä siis miettiä, kuinka musiikintuntien ja oppilaiden vapaa-ajan musiikkimieltymyksiä saataisiin enemmän yhdistettyä. Se voisi olla mahdollinen tekijä oppilaiden motivaation kohoamiseen ja kiinnostuksen lisäämiseen musiikintunteja kohtaan.

Tutkimustulokset osoittivat, että ainakin tässä tutkimuksessa tyttöjen ja poikien välillä voidaan havaita merkittäviäkin eroja. Kaikki asiat eivät poikenneet toisistaan, mutta etenkin laulaminen ja räppääminen erosivat merkittävästi. Laulaminen kiinnostaa suurta osaa tähän kyselyyn vastanneita tyttöjä, mutta poikia ei juurikaan. Osa pojista on puolestaan kiinnostuneita räppäämisestä, mutta tytöissä räppääminen ei herättänyt kiinnostusta. Lisäksi poikien kiinnostus musiikintunteja kohtaan oli merkittävästi alhaisempi kuin tyttöjen kiinnostus. Pojissa oli myös merkittävästi sellaisia oppilaita, joilla ei ole taitoja, joita he haluaisivat musiikissa oppia. Tyttöillä tämän tyylliset vastaukset olivat yksittäisiä.

Tutkimus saavutti hyvin sille asetetut tavoitteet. Tutkimuskysymyksiin saatiin vastaukset tutkimustuloksien avulla. Kyselylomakkeen kysymyksien laatiminen onnistui suhteellisen hyvin. Oli erittäin tärkeää, että oppilaat eivät täyttäneet kyselylomaketta itsenäisesti, vaan heillä oli koko ajan mahdollisuus esittää tarkentavia kysymyksiä. Ilman tarkentavia kysymyksiä, olisi jotkut kysymykset voineet jäädä epäselviksi. Kuitenkin paikan päällä ohjaamalla ja tarkentaviin kysymyksiin vastaamalla, aineiston kerääminen onnistui hyvin.

Tutkimustulosten voidaan katsoa olevan myös luotettavia. Oppilaille painotettiin rehellisyyden tärkeyttä ja sitä, että kukaan ei tule saamaan tietää yksittäisen henkilön vastauksia, eikä kyselyyn osallistuminen vaikuta minkään oppiaineen arvosanaan. Mitään merkkejä siitä, että joku oppilas ei ole vastannut täysin totuuden mukaisesti, ei ole. Oppilailla oli myös riittävästi aikaa täyttää lomake loppuun, eikä kenelläkään jäänyt sen tekeminen kesken.

Tutkimustulokset nostivat esiin oppilaiden toiveet omien sävellyksien tekemisestä ja pop-musiikin sekä rap/hiphop-musiikin suosion. Jatkotutkimuksena voisikin tutkia, millaisena musiikkia opettavat opettajat kokevat tällaiset asiat musiikissa? Alakouluissa ei aina ole erikseen musiikinopettajia, vaan musiikin opettaminen voi olla luokanopettajan vastuulla. Kuitenkin näiden tutkimustulosten perusteella oppilaat toivovat musiikintunneilla omien kappaleiden tekemistä, heidän oman mielimusiikkinsa soittamista,

räppäämistä ja jopa dj-soittamista. Jatkotutkimuksena voisikin olla, että millaiset valmiudet näiden kaikkien opettamiseen musiikkia opettavilla opettajilla on? Musiikin positiiviset vaikutukset hyvinvointiin tulivat tässä tutkimuksessa selville, kuten myös ne tekijät, jotka motivoivat oppilaita musiikissa. Nyt tehtävänä onkin vastata oppilaiden toiveisiin ja luoda tulevaisuudessa musiikintunneista kiinnostavampia ja enemmän oppilaiden vapaa-ajan musiikkimieltymyksiä käsitteleviä työtapoja.

LÄHTEET

- Ahonen-Eerikäinen, Heidi 1998. ”Musiikillinen dialogi” ja muita musiikkiterapeuttien työskentelytapoja ja lasten musiikkiterapian muotoja. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Aigen, Kenneth S. 2014. The Study of music therapy: Current issues and concepts. New York: Routledge.
- Bennet, Andy 2001. Cultures of Populas Music. UK: McGraw-Hill Education
- Eivola, Sari & Laitinen, Satu 2010. 5.-6.-luokkalaisten motivaatio musiikintunneilla. Pro gradu -tutkielma. Kasvatustieteiden tiedekunta, Tampereen yliopisto.
- Grönfors, Martti 2011. Laadullisen tutkimuksen kenttätyömenetelmät. Hämeenlinna: SoFia-Sosiologi-Filosofiapu Vilkka.
- Hairo-Lax, Ulla & Muukkonen, Minna 2013. Yläkoulun musiikinopetus nuorten kasvun ja hyvinvoinnin tukena. Musiikkiterapeuttinen näkökulma. Musiikkikasvatus. The Finnish Journal Of Music Education 01 2013 (16), 29-46.
- Harvey, Jonathan 1999. Music and Inspiration. London and New York: faber and faber.
- Hasu, Johanna 2018. Oppimisen vaikeudet pianonsoiton opiskelussa: oppilaiden kokemuksia ja opetuksen keinoja. Musiikkikasvatus. The Finnish Journal Of Music Education 02 2018 (21), 89-105.
- Huuskonen, Tommi 2010. 12–15 -vuotiaiden musiikkia harrastavien nuorten musiikinkuuntelutottumukset. Opinnäytetyö. Pop/jazz musiikin koulutusohjelma.
- Hytönen, Juhani 2007. Lapsikeskeisen kasvatuksen ydinkysymyksiä. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.
- Juurikainen, Outi 2018. Saatan oppia hitaasti: Vinkkejä toiminta-alueittain opiskelevien lasten ja nuorten opetukseen. Sanoina.
- Juvonen, Antti, Lehtonen, Kimmo & Ruismäki, Heikki 2012. Musiikki vahvistaa uskoa omaan menestymiseen myös muissa oppiaineissa – Musiikkiharrastus ja oppilaiden suhtautuminen koulun oppiaineisiin. Musiikkikasvatus. The Finnish Journal Of Music Education 01 2012 (15), 7-23.

- Karlsson, Liisa 2003. Sadutus: Avain osallistavaan toimintakulttuuriin. Opetus 2000.
- Kivikoski, Laura 2005. Musiikkiharrastus ja motivaatio koulun musiikintunneilla. Pro gradu -tutkielma. Kasvatustieteiden tiedekunta, Jyväskylän yliopisto.
- Lehtonen, Kimmo & Leino, Juhani 1989. Erityis- ja laitospedagogiikka sekä nuorisopsykiatria musiikkiterapian sovellusalueina. Teoksessa Kimmo Lehtonen Musiikki terveyden edistäjänä, 80-88.
- Lehtonen, Kimmo 1989. Musiikki terveyden edistäjänä. Sairaanhoidon koulutussäätiö.
- Lehtonen, Kimmo 2007. Musiikki kasvun voimavarana. Teoksessa Kimmo Lehtonen Musiikin symboliset ulottuvuudet. Suomen musiikkiterapiayhdistys, 21-24.
- Lehtonen, Kimmo 2007. Musiikkinautinto harrastuksen virittäjänä. Teoksessa Kimmo Lehtonen Musiikin symboliset ulottuvuudet. Suomen musiikkiterapiayhdistys, 15-20.
- Lehtonen, Kimmo 2007. Musiikkiterapian teoriaa kohti. Teoksessa Kimmo Lehtonen Musiikin symboliset ulottuvuudet. Suomen musiikkiterapiayhdistys, 36-42
- Levitin, Daniel J. 2007. This is your brain on music: The science of a human obsession.
- Linnankivi, Marja, Tenkku, Liisa & Urho, Ellen 1988. Musiikin didaktiikka.
- Länsimies-Antikainen, Helena 2008. Ihmisten tutkimiseen liittyviä eettisiä kysymyksiä: pohdintaa tietoon perustuvasta suostumuksesta. Teoksessa Pietilä, Anna-Maija & Länsimies-Antikainen, Helena (toim.) Etiikkaa monitieteisesti: Pohdintaa ja kysymyksiä. Hoitotieteen laitos: Kuopion yliopisto, 91-108.
- Matikka, Leena 2013. Flow: Anna mennä ja onnistu. Docento Oy.
- MENC: The National Association for Music Education 2000. Music makes the difference: Music, brain development and learning.
- Myllykoski, Mikko 2006. Mediatallenteet ja sovellusohjelmat musiikin lähiopetuksessa. Teoksessa Ojala, Juha, Salavuo, Miikka, Ruippo, Matti &

- Parkkila, Outi (toim.) Musiikkikasvatusteknologia. Suomen musiikkikasvatusteknologian seura, 187-192.
- Nikkanen, Hanna 2009. Alakoulussa avainsana on kokonaisvaltaisuus. Teoksessa Koulujen Musiikinopettajat ry. Musiikki kuuluu kaikille. Jyväskylä, 59-64.
- Ojala, Juha & Väkevä, Lauri 2006. Musiikkikasvatusteknologia ja kasvatustieteen nykyparadigma. Teoksessa Ojala, Juha, Salavuo, Miikka, Ruippo, Matti & Parkkila, Outi (toim.) Musiikkikasvatusteknologia. Suomen musiikkikasvatusteknologian seura, 55-63.
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.
Perusopetuslaki 1998.
- Pöysä, Sanni & Kupiainen, Sirkku 2018. Tytöt ja pojat koulussa. Miten selittää poikien heikko suoriutuminen peruskoulussa? Valtioneuvoston kanslia.
- Romunen, Erkkä 2017. Musiikkiharrastuksen yhteyksiä nuorten musiikinharrastajien subjektiiviseen hyvinvointiin. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto.
- Ruokonen, Inkeri, Enbuska, Jukka, Hietanen, Lenita, Tuisku, Vesa, Rimppi, Atte & Ruismäki, Heikki 2017. Finnish student teachers' self-assessments of music study in a blender learning environment. Musiikkikasvatus. The Finnish Journal Of Music Education 02 2017 (20), 30-39.
- Salavuo, Miikka & Ojala, Juha 2006. Musiikkiteknologia luovan toiminnan välineenä. Teoksessa Ojala, Juha, Salavuo, Miikka, Ruippo, Matti & Parkkila, Outi (toim.) Musiikkikasvatusteknologia. Suomen musiikkikasvatusteknologian seura, 85-94.
- Salavuo, Miikka 2006. Musiikin verkko-oppimisen pedagogiikka. Teoksessa Ojala, Juha, Salavuo, Miikka, Ruippo, Matti & Parkkila, Outi (toim.) Musiikkikasvatusteknologia. Suomen musiikkikasvatusteknologian seura, 65-73.
- Salminen, Sanna & Ruodemäki, Rami-Jussi 2016. Tableteilla virtaa musiikinopetukseen. Kokemuksia mobiiliteknologian käytöstä musiikin aineenopettajaopiskelijoiden opetusharjoittelussa. Musiikkikasvatus. The Finnish Journal Of Music Education 01 2016 (19), 68-73.
- Salo, Juha 1989. Musiikkiterapia kehitysvammaisten hoidossa. Teoksessa Kimmo Lehtonen Musiikki terveyden edistäjänä, 89-97.

- Saloheimo, Raisa 1989. Musiikkiterapiasta pitkäaikaissairaiden ja päihdeongelmaisten hoidossa. Teoksessa Kimmo Lehtonen Musiikki terveyden edistäjänä, 98-105.
- Savolainen, Sanna-Mari 2016. "Silloin se jysähti: sähköbasso!" Rytmimusiikkia soittavien naisten instrumenttivalinta ja soittamisen motivaatio. Pro gradu -tutkielma. Filosofinen tiedekunta, Itä-Suomen yliopisto.
- Sepp, Anu & Raudsepp, Inge 2017. The music teaching concept of Riho Päts through the lens of praxial music education. Musiikkikasvatus. The Finnish Journal Of Music Education 02 2017 (20), 22-29.
- Seppänen, Lasse 2018. Motivaatio: Perseelle potkimisen käsikirja.
- Tuomela, Helena, Tossavainen, Timo & Juvonen, Antti 2013. Musiikkiperuskoululaisten oppimismotivaatio musiikkiaineissa. Musiikkikasvatus. The Finnish Journal Of Music Education 02 2013 (16), 8-18.
- Vanhala, Taava-Tuulia 2017. Soitonopettajien kokemuksia nuoren soittajan motivaatio-ongelmista. Pro gradu -tutkielma. Kasvatustieteiden tiedekunta, Oulun yliopisto.
- Vehkalahti, Kimmo 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Finn Lectura.
- Vilkka, Hanna 2006. Tutki ja havainnoi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi
- Vilkka, Hanna 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi
- Wigram, Tony 2004. Improvisation: Methods and Techniques for Music Therapy Clinicians, Educators and Students. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publisher.
- Yli-Luoma Pertti, Y.J. 2003. Hyvä opettaja. International Multimedia & Distance Learning.

LIITE 1

Taustatiedot

1. Opiskelen

- a) 4. luokalla
- b) 5. luokalla
- c) 6. luokalla

2. Olen

- a) Tyttö
- b) Poika

Musiikin harrastusta ja opiskelua koskevat kysymykset

3. Valitse ne musiikkiin liittyvät asiat, joita harrastat vapaa-ajallasi.

- a) Soitan jotakin soitinta. Mitä soitinta? _____

- b) Laulan
- c) Räppään
- d) Kuuntelen musiikkia. Mitä musiikkia kuuntelet? _____

- e) Käyn konserteissa. Missä konserteissa olet käynyt? _____

- f) Joku muu, mikä? _____

- g) En mitään

4. Valitse ne musiikin tyylilajit, jotka ovat sinun suosikkejasi.

- a) Pop
- b) Rap/Hiphop
- c) Elektroninen musiikki
- d) Rock/Heavy
- e) Iskelmä
- f) Klassinen musiikki
- g) Lastenlaulut
- h) Joku muu, mikä? _____

5. Valitse ne vaihtoehdot, jotka kiinnostavat sinua musiikissa.

- a) Jonkin soittimen soittaminen
- b) Musiikin kuunteleminen
- c) Konserteissa käyminen
- d) Laulaminen
- e) Räppääminen
- f) DJ-soittaminen
- g) Oman laulun säveltäminen
- h) Oman laulun sanoittaminen
- i) Esiintyminen livenä
- j) Joku muu, mikä? _____

- k) Ei mikään

6. Valitse ne asiat, joita sinä olet tehnyt musiikin tunneilla.

- a) Rumpujen soittaminen
- b) Kitaran soittaminen
- c) Basson soittaminen
- d) Pianon soittaminen
- e) Huilusoittimien soittaminen
- f) Muiden soittimien soittaminen, minkä? _____

- g) Laulaminen
- h) Räppääminen
- i) Oman laulun/räpin säveltäminen
- j) Oman laulun/räpin sanoittaminen
- k) Musiikin kuuntelu
- l) Esiintyminen
- m) Levyraati
- n) Joku muu, mikä? _____

- o) En mitään näistä

7. Oletko saanut itse valita musiikin tunneilla edellä mainituista asioista mieluisan?

- a) Kyllä
- b) En

8. Mitkä asiat ovat olleet kiinnostavia musiikin tunneilla? _____

9. Mistä asioista et pidä musiikin tunneilla? _____

10. Mitä toivoisit musiikin tunneilla tehtävän? _____

11. Onko jotakin taitoja, mitä haluaisit oppia musiikissa? _____

12. Kerro vapaasti, mitkä asiat kiinnostavat sinua musiikissa ja mitä musiikkiin liittyvää haluaisit tehdä vapaa-ajallasi. _____

13. Onko sinulla suosikkiartistiteja tai -bändejä? Keitä he ovat? _____

LIITE 2

Hei!

Olen Eetu Kaikkonen ja opiskelen kuudennetta vuotta Lapin yliopistossa luokanopettajaksi. Teen Pro gradu -tutkielmaa, jossa tutkin oppilaiden kiinnostuksen kohteita musiikissa. Tutkielman tarkoituksena on tuottaa tietoa siitä, mikä oppilaita musiikissa kiinnostaa ja mikä puolestaan ei. Tieto on arvokasta tulevaisuutta ajatellen, jotta lapsille suunnattua musiikin opetusta osataan kehittää.

Kyselylomake täytetään oppitunnilla nimettömästi. Tutkimukseen osallistuu 100-200 oppilasta eri kouluista, jolloin vastausten yhdistäminen tiettyyn oppilaaseen ei ole mahdollista. Vastauksia ei näe kukaan muu kuin tutkielman tekijä eli minä ja ohjaava opettajani Lapin yliopistossa. Tutkielman valmistumisen jälkeen kyselylomakkeet hävitetään. Kysely EI vaikuta millään tavalla minkään oppiaineen arvosanaan.

Oppilaan nimi: _____

Saa osallistua tutkielmaan / Ei saa osallistua tutkielmaan

pvm:

Huoltajan allekirjoitus: _____